

HAZAI VENDÉG VÁRO

2021. február

Fontos:

- **Hitellel akar segíteni az állam: jön a 10 milliós kamatmentes kölcsön** 17. oldal
- **Bértámogatás: utólag fogják csak ellenőrizni a jogosultságot** 16. oldal
- **Hogyan rögzítsük a pénztárgépbe az azonnali utalást?** 11. oldal

Jó hír:

- **Az állami, önkormányzati bérlemények után nem kell bérleti díjat fizetni** 13. oldal

Hívja a Vendégvárot 8-16 óráig!

Kollégánkkal azonnal élőben, automata nélkül tud beszélni.

Telefonszámunk: (06-20) 42-300-42

Hívja a Vendégvárot! Az Ön kérdései a legfontosabbak! Ügyfélszolgálati telefonszámunk 8-16 óráig. Új Média Kft., (06-20) 42-300-42, e-mail: info@ujmedia.eu

Hívjon, ha vendéglátással kapcsolatban van kérdése, gondja, esetleg nem talál valamilyen terméket, szolgáltatást!

SOKÁIG MÁR NEM A SZAKM ELFOGYTAK A TAL

A vendéglátósok több mint a felének elfogyott a tartaléka és lassan a türelme is. Akár korlátozások mellett, de kinyitnának és dolgoznának végre. Sok vállalkozást az is lehetetlen helyzetbe hozott, hogy a bértámogatások kifizetése csúszott. Ahhoz, hogy a nyitáskor legyen elég működő étterem, szükség lesz a nagyobb állami segítségre.

Remélhetőleg nem kell nyárig várni a nyitással. Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter tájékoztatása szerint, ha jók lesznek a számok, megindulhat a korlátozások óvatos lazítása. Márciusban és április elejétől két szakaszban jöhet az enyhítés. Az újraindulást tehát a leghamarabb a tavasz és a jó idő hozhatja el, amikor a teraszokon újra lehet majd vendégeket fogadni.

Kovács László, a Magyar Vendéglátók Ipartestületének (MVI) elnöke azt mondja, ez a remények szerint március közepe, április eleje körül várható, de a teljes nyitáshoz arra is szükség lesz, hogy az emberek nagy részét beoltsák. – Ha lesz elegendő oltóanyag, akkor ez leghamarabb májusra tehető, ekkor talán már teljesen kinyithatnak a vendéglátóegységek, még ha óvintézkedésekkel együtt is. A maszkviselés, a távolságtartás minden bizonnyal még egy ideig elvárás lesz – vélekedett Kovács László.

Nehéz lesz az újakezdés és az azt követő fél év

– A vendéglátósok több mint a felének nincs már egy hónapra való tartaléka sem – hangsúlyozta a szakember. Szerinte jelentős állami szerepvállalásra van szükség ahhoz, hogy az ágazat talpon maradjon. Annak érdekében, hogy nyitáskor ne legyen óriási hiány a működő éttermekből és legyen, aki a majd megjelenő keresletet ki tudja elégíteni. Amikor kiszabadulnak az emberek, várható, hogy lesz egy kezdeti fellendülés, ám utána számítani kell a kereslet csökkenésére is. Nem lesznek ugyanis külföldi turisták és a magyar vendégekből sem lesz annyi, mint korábban, mivel a félelem és a tartalékok felélése csökkenti a vásárlóerőt.

Az elnök szerint elsősorban a hazai törzsvendégekre épülő üzletek fognak jól működni, a peremkerületi vendéglők, ahová a finom ételek miatt mennek az

emberek, és a turisztikai vonzásokörzetek, nyaralóhelyek éttermei. Ahhoz, hogy esélye legyen újraindulni egy vállalkozásnak, rendelkeznie kell egy jelentős összeggel, amivel meg tudja finanszírozni 2-3 hónapra az étterem működését. – Arra számítok, hogy áremelést fog hozni az újrainítás. Emelkedtek a nyersanyagárak, a vállalkozások kénytelenek lesznek árat emelni, hogy részben törlesszék az adósságaikat, és némi nyereséget szerezzenek. Nehéz időszak lesz az újakezdés és az azt követő fél év. Néhány hónap után kiderül, elégséges lesz-e a forgalom ahhoz, hogy talpon tudjon maradni egy üzlet. Vélhetően lesznek még csődök, zárások az újrainítás után is – jósolja Kovács László.

Nagyobb támogatás nélkül tönkremegy az ágazat

A szakember úgy véli, a kormány eddigi intézkedéseire szükség volt, de úgy tűnik, ez nem elég. Az egyik legnagyobb probléma, hogy a bérleti díjakra semmiféle megoldás nincs. Az nem segít a vállalkozásokon, hogy a bérleti szerződést nem lehet felmondani. Helyette jobb lett volna, ha egy ideig felfüggeszthetnék a bérleti díjak fizetését, vagy kedvezményt kapnának. *(Ezen a téren azóta annyit segített a kormány, hogy az állami, önkormányzati ingatlanokat bérlő éttermeknek, kávézóknak február eleje és május 31-e között nem kell bérleti díjat fizetniük – a szerk.)* A kiszállítás nem oldja meg maradéktalanul a gondokat, inkább csak „lélegezteti” a vállalkozásokat. Sokan nem is tudtak átállni erre a szolgáltatásra, mert jó logisztika nélkül nem működik. Az elnök szerint kézenfekvő intézkedés volt, hogy a kiszállítás áfáját levették 27-ről 5 százalékra. De így is csak kevés étterem tud nyereségesen működni a kiszállítással, ez inkább csak a veszteségek csökkentésére alkalmas.

Kovács László szerint átgondolt kormányzati támogatási rendszerre lenne

Kovács László,
a Magyar Vendéglátók Ipartestületének elnöke

szükség. Például az egykor nyereséges üzletek a 2019-ben elért nyereségük bizonyos százalékát kapják meg támogatásként, hogy legyen miből finanszírozniuk az újakezdést. – Ők már bizonyítottak, elég sok pénzt befizettek adóként, megérdemlik, hogy ne hagyja cserben őket az állam, amelyik megtiltotta a működésüket. Teljesen jogszerűen és okkal, de mégiscsak lehetetlenné tette a működésüket – fogalmazott.

Emellett egyszerűsíteni kellene az adminisztrációt, mert túl nehéz kitölteni a támogatást kérő ívet, ezért sokan meg sem próbálták. 93 ezer főre igényelték meg a munkahelymegtartó támogatást, de a kiutalás akadozik, ami sokakat lehetetlen helyzetbe hoz. A vendéglátósok közül többen vannak olyanok, akik január végéig nem kapták meg a novemberben kérvényezett bértámogatást. *(Ezt azóta igyekeztek orvosolni – lásd a 16. oldalon.)*

Kovács László szerint teljes adó- és járulégmentességet kellene adni még a tavaszig a fizetésekre, és célszerű lenne, ha a gyorsan hozott jogszabályokat a szakmai szervezetek észrevételei alapján finomítanák. Sokkal nagyobb támogatás kell, mert a szakemberek elvándorlásával, a tulajdonosok ellehetetlenülésével tönkremegy az ágazat. A tavaszi elbocsátások után a munkaerőt nyáron visszaszívta a piac, de ősszel újra óriási lett az elvándorlás. – Sokan mentek boltba dolgozni vagy biztonsági őrnek álltak. Ők nem biztos,

EM BÍRJA A, RTALÉKOK

Újranyitás: mikor, mi alapján?

Eltérő megoldásokat látunk az egyes országoknál a járványügyi intézkedések enyhítésében. Olaszországban például a fertőzöttséghez kötik a vendéglátóhelyek működését. Izraelben az oltottak mehetnek először étterembe, és márciusban várhatóan a feloldhatják az összes korlátozást. Itthon az embereket akarja megkérdezni a kormány.

A koronavírus fertőzöttség alapján különböző veszélyességi kategóriákba sorolják be az egyes területeket (zöld, narancssárga, piros, sötétpiros és szürke régiók vannak). Vannak országok, ahol ehhez kötik a vendéglátók nyitvatartási lehetőségét. Olaszországban például a közepesen veszélyes narancssárga, és a veszélyes piros besorolású tartományokban továbbra is tilos kinyitni az éttermet, kávézókat. A sárga zónákban azonban este hatig nyitva tarthatnak. A tartományok színkódját hetente határozzák meg a fertőzöttségi adatok függvényében. A megoldásnak vannak előnyei, hisz a kevésbé fertőzött területeken újra indulhat az élet, viszont gyorsan visszateshet egy-egy régió a súlyosabb kategóriába. A teljes magyar zárnál mindenestre jobb lenne nekünk még ez is.

A rohamtempóban oltó Izrael háromlépcsős újranyitást fontolgat. Február első hetében megnyitották a parkokat, és a vendéglőknek a házhoz szállítás mellett

engedélyezték az elvitelre főzést. Február végén indul a második szakasz, ami többek között a vendéglőket, konditermeket, szállodákat érinti. Ők fogadhatják majd azokat a vendégeket, akik beoltatták magukat vagy 72 órán belül készült koronavírus tesztet tudnak felmutatni. A március 3-tól kezdődő harmadik szakaszban a tervek szerint, megszűnnek a korlátozások, és mindenki szabadon beülhet az éttermekbe, kávéházakba.

Itthon, bár sokan reméltük, hogy Húsvétra megtörténhet az újranyitás, szakértők szerint ez inkább Pünkösdre fog tolni. A Kormányinfón elhangzottak szerint, szakaszos lesz az újranyitás, márciustól áprilisig két fázisban fog megtörténni. Orbán Viktor az újranyitást a nemzeti konzultációhoz köti, ami a tervek szerint február közepén lesz. Nálunk tehát a nyitás sokkal inkább politikai, mint járványügyi döntés. Azon is múlik, hogy az emberek milyen erősen akarják.

Medve Irén

hogy otthagyják a nyugalmas új területet. Azok a középkorúak és idősebbek viszont, akik nem akarnak már új szakmát tanulni, mert szerették, ismerték, tudták a munkájukat, reméljük, hogy szívesen visszajönnek majd – vélte az elnök.

Pszichésen is megterhelő a helyzet

A munkaerőhiány is szerepet játszik abban, hogy a vállalkozások szeretnék megtartani a dolgozóikat. A kecskeméti Fekete Gólya Étteremnél a tartalékokból próbálják megőrizni a 43 fős állományt. – Ez szakmai és emberi kötelességünk is. Hosszú idő óta dolgozunk együtt a kollégáinkkal, akik komoly munkát tettek le az asztalra. Sok a családos munkavállaló, a fiatalok albérletben lagnak, dolgoznak, de önhibájukon kívül nem tudnak – ecsetelte a helyzetet Börönte Krisztián étteremvezető. Mint mondta, nagy bajban lesz a vendéglátás, ha sok szakmai

tudással rendelkező dolgozó hagyja el a pályát.

Rádásul szerinte nemcsak pénzügyileg kell nézni a kialakult helyzetet, ugyanilyen fontos a dolgozók mentális állapota is. A bizonytalanság, a bezártság stresszel jár. Nem mindegy, hogy amikor kinyitnak, pesszimistán, görcsösen fogadják a vendégeket, vagy derűsen, mosolygósan. Ez ugyanis a vendégek részéről elvárás. Ezért is fontos, hogy a csapatot összetartsák, ami sokszor nem könnyű. – A tavaly tavaszi bezárás után nehéz volt újra felállni, motiválni a dolgozókat, az újabb bezárásra pedig nem számítottunk. Próbáljuk a munkavállalóinkat biztatni, hogy tartsanak ki. De az ágazatnak szüksége lenne egy áthidaló megoldásra, mert bizonytalanságban vannak az emberek, és megviseli őket, hogy hónapokat munka nélkül töltenek el – fogalmazott Börönte Krisztián.

Tartalom

Sokáig már nem bírja a szakma, elfogytak a tartalékok	2
Lesz oltási igazolás, de még nem tudjuk, mire jogosít majd	4
Változott a hétfégi hazautazási támogatás összege	5
Ételkiszállítás: jobban kellene figyelni a higiéniára	6
Oktatóvideó készült a magyar borokról	7
Hírek	8
Segítség helyett milliós büntetésekkel és foglalkozástól való eltiltással fenyeget a kormány	9
NAV ellenőrzési terv: továbbra is kiemelten figyelik a turisztikai vállalkozásokat	10
Falusi kisboltok támogatása	11
Azonnali utalások rögzítése a pénztárgépben	11
Tavaly a magánszálláshelyek növelték legjobban a forgalmukat	12
Nem kell bérleti díjat fizetni az állami, önkormányzati ingatlanokra	13
167.400 Ft az új minimálbér	13
Hogyan készülünk fel az egyéni vállalkozás átadására?	14
Kísadózás a szigorítás után	15
Előre vagy utólag érkezik a bértámogatás?	16
Gazdasági segítségként kamatmentes, 10 milliós kölcsön érkezik	17
Bértámogatás – mit tegyünk, ha felmond a dolgozó?	17
Covid-vedőoltás: mikor szabadulhatunk fel a korlátozások alól?	19
Több bevétel, jobb vendégélmény – újranyitás okosan	20

Mit gondolt a Vendégváros újság a világról?

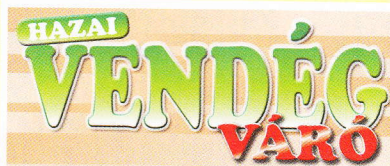
Az emberek, az államok, a városok, a vállalkozások az egész világon szeretnének ÉLETTEN MARADNI ÉS JÓL ÉLNI.

A Vendégváros újság hitvallása egyszerű: támogatunk mindent, ami végső soron ezt a túlélést szolgálja, és ellenzünk mindent, ami ezzel ellentétes.

Hitvallásunk: A tudás biztonságát ad. Ezért világos válaszokat adunk homályos jogszabályok helyett, hogy olvasóink biztonságban legyenek a hatóságoktól. Új szakmai híreket adunk, hogy olvasóink biztonságban legyenek a piacon.

Nem kötődünk semmilyen politikai irányzathoz, csak a józan észhez. Nem vagyunk elkötelezve hirdetőknél sem, csak az olvasóknak.

A vendéglátós vállalkozók olyan emberek, akik munkát adnak az alkalmazottaiknak, el-tartják a családjukat, és adót fizetnek az államnak. Cserébe joggal elvárhatják, hogy az állam jóindulatú odafigyeléssel hárítson el az útjukból minden fölösleges akadályt, ami boldogulásukat akadályozza.

Kiadó, szerkesztőség: Új Média Kft.
Cím: 8800 Nagykanizsa, Csengery út 22.
Főszerkesztő: Romvári Orsolya
Ügyfélszolgálat 8-16 óráig:
Tel.: (06-20) 42-300-42;
E-mail: info@ujmedia.eu
Olvasói kérdéseket, megjegyzéseket telefonon vagy e-mailben várjuk.
Nyomda: Gura Nyomda, Zalaegerszeg.
Tel.: (92) 599 464, ISSN 2498-5449

mti
Hírfelhasználó

Ők a nyári bértámogatást a dolgozók 40 százalékánál igénybe tudták venni, a most igényelt támogatásból viszont még januárban nem láttak semmit. Nagyjából egyébként azt kapják vissza, mint amennyi járulékot fizetniük kell. A kiszállítás a bruttó árbevételüknek csak az 5, legfeljebb 10 százalékát hozza. De a dolgozók így legalább heti egy-két napra bemennek, aminek összetartó ereje van és az alapbért megkapják. Ez az időszak most azzal telik náluk, hogy próbálnak az ételeik minőségén javítani, átvilágítják a hiányosságokat, új technológiákkal ismerkednek.

Igazságtalannak érzik, hogy teljesen zárva kell lenni

Börönte Krisztián szerint nehéz azt elfogadni, hogy miközben az éttermek nem tehetik meg, hogy 20-30 embert vendéggül lássanak, a boltokban, bevásárlóközpontokban több százan is vannak. Úgy véli, csak a turisztika és a vendéglátás korlátozásával nem lehet megoldani a járványhelyzetet. És bár nem célszerű szembemenni a korlátozásokkal, elfogyott az emberek türelme külföldön és itthon is. – Olyan döntést kellene hozni, amivel a korlátozásokat is be lehet tartani, és emberi életek sem mennek tönkre. Az nem

megoldás, hogy sokan a teljes kilátástalanságig jutnak el – fogalmazott.

Hasonlóan látja a helyzetet Szűcs Sándor, a szadai A Szűcs fogadója étterem tulajdonosa is. Mint mondta, nem lehet már sokáig húzni a jelenlegi helyzetet, engedni kell, hogy dolgozni lehessen normálisan, vagy korlátozásokkal. Szerinte ennek előbb vagy utóbb hangot fognak adni a vendéglátósok, és nem biztos, hogy csak a közösségi médiában. Persze ők is kitérnek, amíg csak lehet. – A profit november közepétől ismeretlen a számunkra, a célunk a túlélés, és hogy meg tudjuk tartani a gárdát. Nem küldtünk el senkit, és nem is ment el dolgo-

Lesz oltási igazolás, de nem tudjuk, mire jogos

Oltás, vakcina útlevél, kontaktkövető alkalmazás – a járvány ellen bevethető eszközökön töri a fejét a világ. A turizmusnak már az segítene valamit, ha legalább a beoltottak utazhatnának, de még az is vita tárgya, hogy etikus-e egy ilyen megkülönböztetés. Itthon mindenestre készül a kormány a Covid-útlevél bevezetésére.

Az oltási igazolás témájában még nem ismerjük az uniós egységes álláspontját. Egyesek szerint aggályokat vet fel, ha utazáshoz kötelezővé teszik, és negatívan megkülönböztetik azokat, akik nem rendelkeznek ezzel. Vannak például, akik nem is kaphatnak oltást, mert valamilyen krónikus betegségük

van. Ugyanakkor a másik oldalon ott van a társadalmi érdek a minél nagyobb átooltottságra, és az, hogy végre lehessen újra utazni, méghozzá biztonságosan.

A döntést az is nehezíti, hogy egyelőre nem lehet egyértelműen biztos tényeket tudni az oltással kapcsolatban. Nem tud-

juk, meddig véd a fertőzéstől, azt sem tudjuk, hogy az oltást meg kell-e ismételni, pláne nem, hogy milyen időközönként kell majd újraoltani. Sőt, még azt sem tudjuk biztosan, hogy a beoltott személy lehet-e vírushordozó. Jelenleg annyi biztos, hogy az oltás véd attól, hogy megbetegedjünk, a teszt pedig igazolni tudja, hogy nem fertőzünk.

Idehaza mindenestre lesz oltási igazolás. A plasztikkártyát azoknak állítják ki, akik megkapták a második oltás is (ha kettő kell), vagy igazolhatóan átesetek már a betegségen. Az oltottak korlátlan időre, a gyógyultak fél évre kapják meg az igazolást. Ha csak teszt igazolja, hogy valaki átesett a korona-

zó tőlünk, 22-en vagyunk a feleséggel együtt – fogalmazott.

Szűcs Sándor elárulta, nagy kihívások elé állította őket a helyzet, mert a la cart étteremként korábban nem foglalkoztak étel-kiszállítással. Viszont nem szerettek volna a tavaszhoz hasonlóan teljesen leállni, ezért belevágtak a heti menü kiszállításba, és megmaradt az a la cart étlapjuk is. Mindez nem volt egyszerű és kis veszteséggel is járt, de szerencsére nemcsak a korábbi, hanem új vendégek részéről is van igény az ételeikre.

Az étteremtulajdonos úgy látja, a túlélést segíti a bértámogatás, és hogy nem kell fizet-

ni a szociális és szakképzési hozzájárulást, az iparüzési adót. Bízik benne, hogy a nyitás után legalább még 1-2 hónapig az állam fenntartja a támogatást és a járulékkedvezményt.

Mint Szűcs Sándor elmondta, megpróbálták a helyzetből kihozni a legjobbat. Bár a munkafolyamatokat át kellett alakítaniuk, a dolgozók ugyanolyan színvonalon látják el a feladataikat, mint korábban. – Ehhez az is hozzátett, hogy már az első nap tisztáztuk velük, szeretnénk mindenkinek a korábbi munkabérért biztosítani. Ez mindenkit inspirált és a mi hozzáállásunk átragadt rájuk – fogalmazott. A heti menüfőzésnek pedig szerinte

előnye is van. Ez egy új feladat a dolgozóknak, olyan ételeket kell készíteniük, amiket eddig nem, vagy csak nagyon régen kellett. Ez pedig egy kis pluszt ad nekik, megmutathatják a kreativitásukat.

Amíg nem nyithatnak ki, ők is elvégzik azokat az apróságokat, felújításokat, karbantartási munkákat, amikre eddig nem volt idejük, és új ételeken gondolkodnak. Szeretnék ugyanis azt a színvonalat fenntartani, amit korábban. Szűcs Sándor bízik abban, hogy minél hamarabb elindulhatnak, még ha korlátozásokkal, rövidebb nyitvatartással is. Szerinte már ez is nagy segítség lenne.

Szilágyi Katalin

e még sít majd

vírus fertőzésen, akkor 4 hónapig lesz érvényes.

Hogy pontosan milyen jogosultságokat ad majd a kártya, arról később születik döntés. Annyi valószínűsíthető, hogy a jövőben nagyobb tömegrendezvényekre csak a kártya birtokában lehet majd belépni. De hogy ad-e mentességet mondjuk a kijárási korlátozások alól, egyelőre bizonytalan.

Készül a magyar digitális egészségügyi útlevél is. Az útlevél tulajdonképpen egy mobilalkalmazás, amely a magyar egészségügyi rendszerből kapja az adatokat. Igazolja, hogy be vagyunk-e oltva, vagy van-e 14 napon belüli negatív tesztkimutatás.

Ha lesz európai szinten is elfogadott egészségügyi útlevél, akkor az ezzel rendelkezők már szabadon utazhatnak, mehetnének zárt téri rendezvényekre, éttermekbe, szállodákba. Tehát bízhatunk abban, hogy a vakcina útlevél megjelenésével a határokon belüli és kívüli turizmus újraéled.

Lapzártánk idején az EU még nem döntött a kérdésben, de több ország is bejelentette már az oltási igazolások bevezetését és elfogadását. Legutóbb például Dánia, ahol az igazolásokkal elsőként az üzleti utazásokat szeretnék megkönnyíteni.

Önkéntes kontaktkövető alkalmazások

A kontaktkövető mobilalkalmazás arra figyelmezteti felhasználóját, hogy fertőzött személlyel találkozott néhány nappal korábban. Az önkéntesen letölthető alkalmazás segítségével a hatóságok gyorsabban fel tudják térképezni a fertőzési láncot. Használatával a fertőzést elkerülni nem lehet, inkább a COVID továbbterjedésének megakadályozására alkalmas.

Medve Irén

VÁLTOZOTT a hétvégi hazautazási támogatás összege

A tavalyi 38.460 helyett idén 39.730 forint adható hétvégi hazautazási támogatásként a lakóhelyüktől távol dolgozó munkavállalóknak.

A hétvégi hazautazási támogatást akkor fizetjük az alkalmazottnak, ha a munkahely és a lakóhely távolsága miatt nincs lehetőség a napi hazautazásra. A költségeket hasonló módon számoljuk, mint a napi hazautazás esetén. Heti egyszeri, vagy az általánostól eltérő munkarend esetén havi négyszeri hazautazás költségét kell állnia a munkáltatónak. Az utazási költségek 86 százalékát kell megtéríteni, de van egy maximum is.

A kifizethető legmagasabb költségtérítés összegét minden évben külön rendeletben jelenti meg az illetékes minisztérium – jelenleg az ITM (Innovációs és Technológiai Minisztérium). Az összeg nagyjából ezer forinttal emelkedik évente. 2010-ben ezt a rendelet 30 ezer forintban állapította meg azzal, hogy évente az infláció mértékével kell növelni. Így 2020-ban már 38.460 forintot fizethettek ki a munkáltatók ezen a jogcímen adómentesen, költségtérítésként. Az összeget 2021-re pedig 39.730 forintra emelték fel.

A támogatást a dolgozók a napi munkába járás költségtérítéséhez hasonlóan használhatják fel. Elszámolhatják a menetrend szerint közlekedő tömegközle-

kedési eszközre váltott jegyek árát: vonatjegyet, buszjegyet, sőt, akár hajó- és repülőjegyet is.

A munkáltatónak akkor nem kell megtérítenie ezeket az utazási költségeket, ha a dolgozók szállítást szervezetten, csoportos személyszállítással oldja meg.

Sőt a személygépkocsi hazautazás költségét sem kell kifizetnünk, csak akkor, ha a lakóhely és a munkahely között nincs tömegközlekedés, vagy a dolgozó a munkarendje miatt azt csak nagyon hosszú várakozással tudná igénybe venni. Ugyancsak jár a személyautós térítés annak, aki mozgáskorlátozottsága miatt nem tudja a közösségi közlekedést igénybe venni, vagy annak a dolgozónak, akinek 10 év alatti bölcsődés, óvodás vagy iskolás gyermeke van (ugyanazek a feltételek a napi munkába járási támogatás kifizetéséhez is). Ebben az esetben a munkavégzés helye és a lakóhely közötti távolság alapján kilométerenként 9 forintot kell fizetni a havi korlát figyelembe vételével.

Forrás: 39/2010 kormányrendelet, Hivatalos Értesítő 2021/7. ITM közlemény

Nagy Csaba

Ételkiszállítás: jobban kellene figyelni a hi

A NÉBIH kiemelten figyeli a kiszállítással foglalkozó vendéglátóhelyeket, ezért is nagyon fontos, hogy tartsuk be a biztonsági és higiéniai előírásokat. Az ellenőrzési tapasztalatok alapján jobban oda kell figyelni a napi takarításra, valamint a termékek és az alapanyagok szavatosságára.

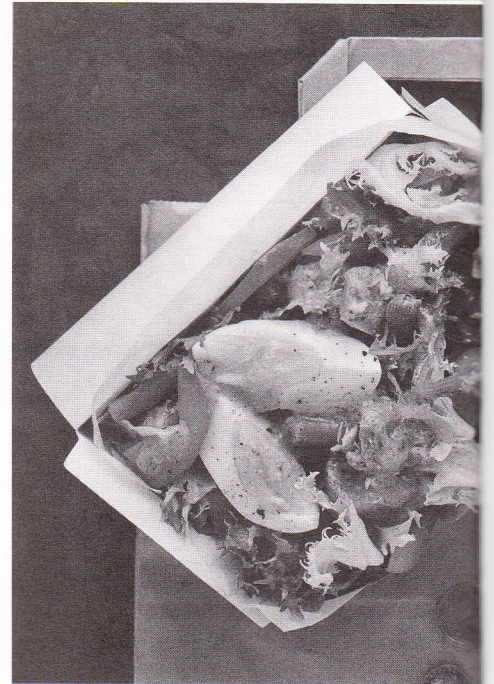
Egy ideig még érvényben lesznek a novemberben bevezetett szigorú korlátozások, s az éttermek, bisztrók, büfék csak kiszállításra vagy elvitelre készíthetnek ételeket. A téli ellenőrzés során a NÉBIH kiemelten vizsgálta a kiszállítást végző vendéglátó egységeket. Lapunknak pozitívumként említették, hogy az éttermek betartják a szabályt, és nem szállítanak ki kockázatos ételeket, például nyers tojást tartalmazó ételeket, salátákat. Persze most szűkebb ételválasztékot is kínálnak. Viszont akadtak problémák szép számmal. Sok helyen a műszaki- és higiéniai állapot nem volt megfelelő. Koszosak voltak a helyiségek, rozsdások, kopottak a felületek, hiányosak, sérültek a falfelületek. Előfordult az is, hogy hiányzott a fogyasztók tájékoztatása, például az allergénekről.

A járvány első hullámában a kiszállított készételeket is vizsgálták. Nemcsak laboratóriumokban, hanem a helyszínen, az

ételeket előállító vállalkozásoknál is. Ennek során több élelmiszerbiztonsági és higiéniai szabálytalanságot tapasztaltak. Például lejárt minőségű termékeket, jelöletlen, nem nyomon követhető alapanyagokat találtak, volt, ahol rosszul tárolták az élelmiszereket, nem volt tisztaság, hiányzott a fertőtlenítő kézműves, vagy nem védtek megfelelően az alapanyagokat, készételeket a szennyeződéstől.

Nem változtak tavaly tavasz óta a szabályok

A kiszállítással kapcsolatos élelmiszerbiztonsági és higiénés előírások nem változtak tavaly tavasz óta. Fontos ezeket betartanunk az alapanyagok beszerzése, átvétele, raktározása, előkészítése, valamint az ételkészítés, a csomagolás és a kiszállítás során. Nézzük a legfontosabb teendőket!

- Kizárólag frissen készült, biztonságos hőkezeléssel készített készételeket szállítsunk ki! Kockázatos vagy gyorsan romló étel ne legyen az étlapon (pl. nyers tojást tartalmazó, vagy csak félig átsütött étel, majonézes saláták)!
- Tájékoztassuk a fogyasztót az étel összetételéről, jellegéről, származásáról!
- Az ételeket jól zárható, egyszer használatos dobozba csomagoljuk úgy, hogy az szállításkor ne nyíljon ki, ne szennyeződhessen. A többször használható ételszállító edényeket vagy göngyölegeket vírusölő hatású fertőtlenítő mosogatószerrel mosogassuk el!
- A szállítás során az étel jellegének megfelelő hőmérsékletet biztosítsunk. A meleg ételeknek átvételkor még forrónak kell lenni, a hűtést igénylő ételek nem melegek fel. Ennek érdekében a hideg és a meleg ételeket külön-külön, a megfelelő hőmérséklet tartását biztosító táskában/boxban szállítsuk!
- Az autó legyen tiszta. Vírusölő hatású felületfertőtlenítő szerrel tisztítsuk meg naponta többször is a szállító boxokat, és a szállítást végző jármű felületeit is!
- Az ételek készítésében és kiszállításában csak egészséges személy vegyen részt, és a vele egy háztartásban élők sem mutathatnak fertőzésre gyanús tüneteket!
- A futárok ne lépjenek be az étel készítés helyére.

És még néhány plusz tanács a NÉBIH-től:

Minőségbiztosítás és egyediség - mibe csomagoljuk az ételt?

Sok minden befolyásolja, hogy újra rendelnek-e majd tőlünk a vendégek: az ételek minősége, ára, mennyisége, a futárszolgálat, az ügyfélszolgálat hozzáállása és az időben történő kiszállítás. Am az is fontos, hogy miben kapják kézhez az ételt. Számít a csomagolás külleme és minősége is. A csomagolás nem gátolhatja például a kényelmes étkezést, az a jó, ha az ételhez könnyen hozzá lehet férni. És mindenképpen lássa rajta a fogyasztó a legfontosabb információkat az ételről.

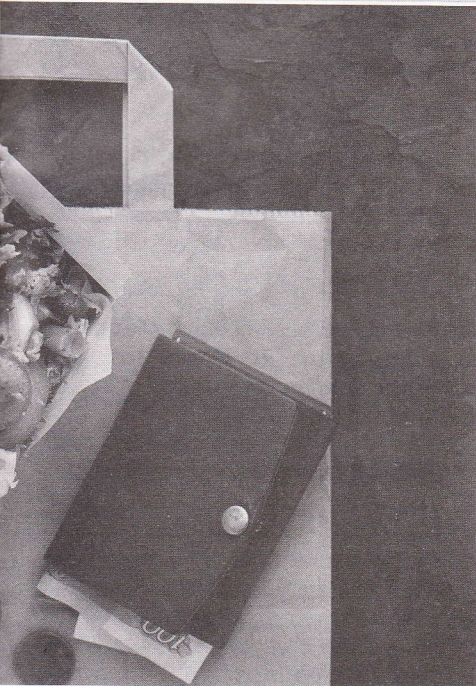
A csomagolóanyag kiválasztásakor elsősorban arra kell törekedni, hogy az étel a kiszállítás során ne veszítsen a minőségéből. Például a sült krumplinak a kis lyukakkal ellátott papírdobozok, papírtasakok vagy papírcsacskók az ideálisak. Ezek lehetővé teszik, hogy a hasáburygonya lélegezzen, szállítás közben ne fülledjen be.

Persze a minőségbiztosítás mellett ma már figyelembe kell venni a környezettudatosságot is. Különösen, hogy 2030-ra a műanyag csomagolások több mint a

felének újrahasznosítottak kell lennie. Bár be lehet már szerezni lebomló dobozokat, zacskókat, tégelyeket, tasakokat, önmagában a kiszállítás és az elvitt szolgálat nem hoz annyi bevételt most a konyhára, hogy az éttermek a csomagolásra költsenek. Így most a környezetbarát szempontok kicsit háttérbe kerültek, és a többség igyekszik a legraktikusabb, legolcsóbb megoldást alkalmazni. Ezek pedig inkább a műanyag dobozok.

Mindezek mellett legyen a csomagolásnak stílusa, egyedisége. Ez a prémium kategóriás éttermeknél elengedhetetlen. Náluk saját dizájnról tervezik a csomagolást, amin rajta van a logójuk is. Van, aki szalagokkal átkötött étlapon, menükártyát, stílusos szalvétaszettet is küld az étellel.

Ahhoz, hogy kicsit személyesebb legyen a csomagunk, nincs szükség ennyi mindenre. Elég ha a dobozra egy egyedi, az éttermünk jellegére utaló, elegáns matricát ragasztunk, amelyen szerepel néhány sor az ételről.

Ehetünk-e lángost a bisztró teraszán?

Vannak olyan ételek, amelyeket általában nem otthonra rendelünk, mert csak frissen jók. Ilyen például a palacsinta, a lángos, a hekk, télen a sült kolbász, forralt bor, kürtőskalács. Egy ilyen profilú büfének, vendéglátóhelynek nem biztos, hogy megoldás a házhoz szállítás. Bár a védelmi intézkedésekről szóló jogszabály nem rendelkezik egyértelműen az elviteles vendéglátóhelyek teraszairól, kültéri részeiről, a jogértelmezés szerint a kerthelyiségben vagy bármilyen más, a vendéglátó üzlethez tartozó helyen nem lehet tartózkodni, azokat le kell zárni a forgalom elől. Ezért a bisztró teraszán nem, de távolabb egy köztéri padon például el lehet fogyasztani egy lángost, ha ott nem kötelező a maszkviselés

- Fektessünk nagyobb hangsúlyt a konyhák és a hozzá tartozó helyiségek tisztaságára. Ütemezzünk be és végezzünk rendszeres napi takarítást.
- Oktassuk a dolgozókat az ételbiztonsággal és a munkakörükkel kapcsolatban,
- Kiszállításnál fontos az idő, a távolság és a minél frissebb étel küldése, ezért döntünk felelősségteljesen azzal kapcsolatban, hogy hova, milyen távolságra vállaljuk a kiszállítását.

Szilágyi Katalin

Oktatóvideó készült a magyar borokról

A Magyar Turisztikai Ügynökség ingyenes oktatóvideókat készített, amelyekből megismerhetjük hazánk borvidékeit, megtudhatjuk, melyik ételt milyen borral párosítsunk, hogyan állítsuk össze a borlapot és ajánljunk bort a vendégnek.

A borkóstolás alapjaival, hazánk szőlő- és borkultúrájával minden szakmabelinek célszerű megismerkedni. Ebben hasznos segítséget jelentenek a Magyar Turisztikai Ügynökség oktatóvideói, amelyek ráadásul ingyenesen elérhetőek (www.kepzes.bor.hu).

A borászat világába Herczeg Ágnes nemzetközi borakadémikus és Szik Mátyás örökös sommelier bajnok kalauzol minket. Először a szőlő és borismereti alapokkal ismerkedhetünk meg. Megtudhatjuk például, hogy milyen fehér és kék szőlőfajták teremnek hazánkban, mi és hogyan befolyásolja a bor ízét. Képet kaphatunk arról, hogyan és miben készülnek a borok, milyen hordóban tárolják őket, mitől függ az áruk. Sőt végigvezethetjük, miként kell bort kóstolni és ennek során mit kell megvizsgálni.

Egy virtuális utazás során ellátogathatunk az egyes borrégiók tájaira. Megtudhatjuk, hogy az egyes vidékeken milyen szőlőfajtákat termesztenek, mi jellemző a helyi borokra. A régiós sajátosságokat a gasztronómia oldaláról is megismerhetjük, ami azért lényeges, mert a helyi alapanyagok és ételek ma már egyre fontosabbak a vendégeknek. A helyi fogásokhoz helyi borokat érdemes kínálni, egy régiós összeállítású borlap pedig már önmagában tudatosságot és igényességet sugall.

Párosítsuk a hagyományos magyar ételeket magyar borral! Tudják például, hogy milyen bor illik a gulyásleveshez vagy a csirkepaprikáshoz? Nos, mindez kiderül az oktatóanyagból. De fény derül arra is, hogy mi a különbség a tokaji aszú és a tokaji szamorodni között, és miért olyan különlegesek a tokaji borok.

Vendéglátósként több fontos gyakorlati tanácsot is kapunk. Megismerhetjük, hogy milyen körülmények között kell tárolni a borokat. Fontos, hogy ne érje őket túl nagy fényhatás, s legyen állandó a hőmérséklet. Az sem mellékes, hogy állítva vagy fektetve tartjuk a palackokat. Amikor bemutatjuk a bort a vendégnek, több információt is át kell adnunk. Kellemetlen, ha nem ismerjük a szakkifejezéseket, mit jelent a „hordós” jelölés, vagy az, hogy „szüretlen”. Ezeket kifejtjük nekünk, de elmagarázzák azt is, hogy mit takar a vegán, bio, biodinamikus bor.

Elsajátíthatjuk a helyes palackfelbontást és a dekantálás folyamatát is (áttöltés, aminek célja az üledék eltávolítása és a levegőztetés). Segítséget kapunk abban is, milyen szempontokat vegyünk figyelembe a borlap összeállításakor, milyen poharat, kelyhet válasszunk a fehér, vörös és rozé borokhoz. Megtanulhatjuk a borok és ételek párosításának legfőbb szabályait is, ami a vendégélmény kulcsát jelenti. Az egyik alapvető szabály például, hogy az étel nehézsége, testessége összhangban legyen a bor testességével és savtartalmával is. Az ízek ugyanígy fontosak: édes étel mellé édes bort kell adni, mert egy száraz bor savanykásnak tűnik.

Láthatjuk, mennyi érdekes, hasznos információt szerezhetünk a borokkal kapcsolatban. Így ha bővíteni szeretnénk ismereteinket, mindenképpen nézzük meg az összesen egyórás, 10 részből álló videóanyagot!

Szilágyi Katalin

Turisztikai Világszervezet: 2020-ban történetének legrosszabb évét zárta a turizmus

A turizmus történetének legrosszabb évét zárta 2020-ban, a nemzetközi utazások száma 74 százalékkal csökkent az év alatt a koronavírus-járvány miatt – közölte az ENSZ Turisztikai Világszervezete (UNWTO). A közzétett jelentés szerint tavaly egymillióval kevesebb utazás volt, mint 2019-ben. Összehasonlításként: 2009-ben a gazdasági világválság miatti visszaesés 4 százalékos volt. Most Európában 71 százalékos zuhanást mértek, az utazók száma 500 millióval volt kevesebb, mint egy évvel korábban. A járvány a turisztikai ágazatban több mint 100 millió munkahelyet sodort veszélybe a világon – mutat rá a szervezet. Ugyanakkor a koronavírus elleni vakcinák fokozatos érkezése várhatóan segíteni fog helyreállítani a fogyasztói bizalmat, rugalmassá tenni az utazási korlátozásokat, és így az év során lassanként normalizálódhat a helyzet.

A világszervezet közölte szakértői csoportjának felmérését is, amelyben a megkérdezettek 45 százaléka számít az idén jobb évre a tavalyinál a turizmus szempontjából. A válaszadók 25 százaléka szerint ugyanolyan, 30 százalék szerint pedig a tavalyinál is rosszabb eredmény várható. A UNWTO forgatókönyve két és fél, négy év közé teszi azt az időt, amely ahhoz kell, hogy a turizmus újra elérje a 2019-es szintet.

Forrás: MTI

A nyáron éledhet újra a hazai szállodaipar egy elemzés szerint

A korlátozások fokozatos feloldásával várhatóan a nyári hónapokban éledhet újra a szállodaipar Magyarországon a BDO Magyarország könyvvizsgáló és tanácsadó cég legfrissebb iparági elemzése szerint. Az egy kiadható szobára jutó árbevétel 2019-es szintjét várhatóan csak a 2023-as szezonban érheti el az iparág. Az MTI-nek küldött elemzésükben kiemelik: a szállodaipar nyár elejére várt újbóli felfutásának fontos feltétele, hogy mind a víruskezelés és az oltási programok, mind a légiipar és szállodaipar újraindítása európai szinten is összehangolt legyen.

Először a vidéki szálláshelyek iránt térhet vissza a kereslet, mivel a külföldi utazásokra vonatkozó korlátozásokat várhatóan lassabban oldják majd fel. A belföldi szálláshelyeken tavaly év közepén mért belföldi keresletrobbanás jelentősen tompította a szektor visszaesését az elemzés

szerint: míg januártól novemberig a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma 75 százalékkal esett vissza, a belföldi vendégek esetében ez a csökkenés jóval kisebb, 36 százalékos volt. Igaz, ennek pozitív hatásait elsősorban a vidéki szálláshelyek tudták kihasználni. A bankok óvatossága miatt a 2024-ig átadni tervezett hotelek száma a vírus megjelenése után a felére csökkent, így a fővárosi szálláshely-kapacitás a következő három évben alig 2000 új hotelszobával bővül.

Forrás: MTI

Összehangolt javaslatcsomag a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarától

Összehangolt kormányzati, önkormányzati és vállalati cselekvési programot szorgalmaz a koronavírus által leginkább sújtott kkv-szektor megsegítéséért a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK).

A kamara a fővárosi és kerületi önkormányzatok számára több intézkedést is javasolt, például, hogy engedjék el a kisvállalkozók által üzemeltetett vendéglátóhelyek teljes bérleti díját visszamenőleg 2020. november 1-től a korlátozások végéig, és engedjék el a válságba jutott vállalkozásoknak a közterületfoglalási díjakat a teljes 2021-es évre. Javasolják a Budapesti Válságkezelő Alap felállítását 500 millió forint fővárosi és 500 millió forint kerületi forrásokból. Ebbe kerülhetne az a pénz is, amit a kisvállalkozói iparüzési adókedvezménnyel élni nem kívánó budapesti vállalkozások megtakarítanak, de adományozhatnának a válság ellenére jól működő vállalkozások is, akár egy konkrét megsegítendő kisvállalkozást is megnevezve.

A BKIK javasolja egyebek mellett az állami bértámogatások kiterjesztését más, rendkívüli mértékben sújtott üzletágak vállalkozásaira, a jelentős bevétel-kieséssel sújtott katasztrófázott vállalkozók fele adójának az elengedését, valamint egy "SOS Válságtúlélő és Újraindulási" hitelprogram kidolgozását. A kamara azt is javasolja, hogy az üzleti célra kiadott ingatlanok esetében a bérbeadó adjon a visszaeséssel arányos bérletidíj-engedményt a válság sújtotta bérlőknek. Szerintük a kormány, tekintettel a veszélyhelyzetre, rendelettel szabályozhatná a köz- és magánszféra ingatlanbérbeadását, s előírhatná a nyitás utáni legalább három hónapos időszakra is kedvezmény adását.

A BKIK egy a válságba jutott vállalkozásokat az üzleti szféra összefogásával segítő javaslatcsomagon is dolgozik.

Forrás: MTI

Fürdőberuházások Békés megyében, a sarvasi gyógyfürdőt is fejlesztik majd

A sarvasi gyógyfürdőben három szabadterei medencét építenek élmelemelekkel (csúszdával, sodróvízes medencével és jakuzzis ülőrészsel), valamint kiszolgáló létesítményekkel kiegészítve. A kormány 125 millió forintot már biztosított a megvalósíthatósági tanulmány és a műszaki tervek elkészítésére, a közbeszerzés lebonyolítására és a projektmenedzsmentre. A beruházás másfél év múlva kezdődhet el.

Szarvason a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ adatai szerint 2020-ban 28 ezer vendég szállt meg, közel 80 ezer vendégéjszakát generálva. Ennek 97 százaléka belföldi vendég volt. A gyógyfürdő látogatottsága évi 44 ezer körül mozog. A 200-280 méter mélyről kinyert, 40-50 fokos gyógyvíz főként mozgásszervi betegségek kezelésére szolgál.

Békés megyében több fürdő fejlesztését jelentették be a közelmúltban hazai forrásból. A Gyulai Várfürdő 2,9 milliárdból; a békési Gyógyfürdő és Uszoda mintegy 2,4 milliárd forintból; a gyomaendrődi Liget fürdő közel 1,3 milliárdból újulhat meg.

Forrás: MTI

Hogyan utazunk a korona után?

Az Airbnb készített egy felmérést az emberek turisztikai vágyairól. Ebből az derül ki, hogy a kényszer-összezártág ellenére a többség a családjával vagy barátaival fog utazni. Előnyben fogják részesíteni a közeli célpontokat és az autós utazást. A környezetvédelmi szempontok mellett a megfizethető és biztonságos helyeket fogják keresni. Az üzleti utazásokban is változásokra számíthatunk. Például akik a vírus előtt sokat utaztak repülőgéppel, ma már számításba veszik a vonatot is. Rövidebb távok esetén ez időmegtakarítást is jelent számukra, hiszen a vonatot a városközpontba érkeznek, és nem kell órákkal korábban kimenni a pályaudvarra.

Az üzleti utazók egy új célcsoportot is jellemezhetnek. Itthon és külföldön egyre több szállás arra ösztönzi üzleti vendégeit, hogy a tárgyalás után, hétvégén maradjanak náluk pihenni. Ezt kedvező árú csomagok kialakításával teszik. Például adnak egy ingyenes éjszakát, valamint sport- és szabadidős, lehetőségét biztosítanak számukra.

M. I.

Segítség helyett milliók büntetésekkel és foglalkozástól való eltiltással fenyeget a kormány

Fél évre vagy egy évre az összes érdekeltségét bezárhatja a kormány annak a vállalkozónak, aki a teljes tiltás ellenére kinyitja vendéglátó üzletét, s ott akár csak egy vendéget is kiszolgál. Egy sört felhörpintő vendég pedig akár egymillió bírságot is kaphat a merészségéért.

Nem tudunk szó nélkül elmenni az elmúlt hetek vendéglátást súlyosan érintő, korlátozó eseményei mellett. Tíz hónappal a koronavírus-járvány itthoni kitörése után ma már nem vagyunk abban biztosak, hogy az intézkedések valóban a járvány elleni védekezést és nem az emberek cél nélküli kordában tartását szolgálják.

Besokalt a szakma

Január közepére Európa több országában is elégük lett a korlátozásokból a vendéglátó vállalkozásoknak. Előbb egy bécsi vállalkozó jelezte, hogy minden tiltás és lehetséges büntetés ellenére ki fog nyitni, mert elege van az üzletét tönkretévő bezárásgból. Több országból érkeztek hasonló hírek, majd Lengyelországból értesültünk nagyobb tüntetések szervezéséről.

Itthon is egyre nagyobbra nőtt a vendéglátással foglalkozók tiltakozása a kötelező zárva tartás ellen. Ma már senki nem érti, mire jó a teljes tiltás és a kijárási tilalom, ha az üzletek, bevásárlóközpontok szabadon működhetnek, mintha ott egyáltalán nem terjedne a vírus. A vendéglátók a csőd szélén táncolnak: a költségek folyamatosan, vendég nincs, az állami támogatás minimális, s ma már azzal is számolni kell, hogy lejár a raktárban felhalmozott termékek szavatossága. „Ránk rohad a sör is” – mondja a vállalkozó, aki a közösségi médiában körbejáró fotón tanácstalanul áll a raktárban feltornyozott ötvenvalahány rekesz sör előtt. Eladni nem tudja, mert elvitelre sem engedi az italt kiadni a hatóság, ha pedig helyben felnyitna egy üveggel, fél évre bezárnák az üzletet.

Érezhetően egyre nagyobb az elkeseredés. Január végére egyre többen jelezték, hogy a tiltások ellenére is ki fognak nyitni, mert eljutottak már a minden mindegy állapotba.

Nem lehet tudni, hogy meddig kellene kitartani

Január közepén felröppent egy, a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége elnökének tulajdonított állítás arról, hogy pünkösdig már biztosan nem fognak kinyitni a szálláshelyek. A komoly rémületet keltő állítást aztán gyorsan visszavonták, félreértésnek minősítették. Alig pár nappal később ugyanakkor a kormányfő is bejelentette, hogy legalább március 1-ig meghosszabbítják a veszélyhelyzetet valamennyi intézkedésével együtt, azaz marad a kijárási tilalom és a kötelező zárva tartás is. Ekkor már két helyet bezárított a rendőrség 60 napra, mert megszegték a korlátozást, s további 130 vendéglátó jelezte, hogy február elején a tiltások ellenére is nyitni fognak. Reális volt annak az esélye, hogy február elején tömegével nyitnak ki végső elkeseredettségükben az engedetlen vendéglátók.

Enyhítés helyett vasszigor

A kormány végül úgy döntött, hogy enyhítés, megoldás és érdemi segítség helyett brutális szigorot vezet be. A veszélyhelyzet hosszabbításával együtt azt is rendeletbe foglalták, hogy szigorítják a tiltás ellenére kinyitó éttermek és más vendéglátóhelyek büntetését.

Ha a rendőrség nyitva tartó vendéglátó üzletről szerez tudomást, akkor a kötelezettség első alkalommal történő megszegése esetén 6 hónapra, ismételt megszegése esetén egy évre bezárják az üzletet, az üzemeltetőt pedig a bezárást idejére eltiltják a foglalkozás gyakorlásától.

Ez utóbbi rendelkezés azért került be a rendeletbe, hogy a büntetésként bezárt üzlet tulajdonosa más néven, más helyen se kezdhesen sehol hasonló tevékenységbe. Az üzlet tulajdonosa ezen idő alatt semmilyen vendéglátó üzlet működtetésére nem kaphat működési engedélyt. Ha a bezárt üzletet gazdasági társaság üzemeltette, akkor a tiltás annak tulajdonosára és vezető tisztségviselőjére is vonatkozik.

Sőt, ezt még lehetett fokozni. A tiltás nemcsak a bezárt üzletre vonatkozik, hanem kiterjed az összes vendéglátóhelyre, amit ez a vállalkozás üzemeltetett. A tiltás idejére az érintett vállalkozó valamennyi meglévő üzletének a működési engedélye is érvénytelenné válik.

Fél évre vagy egy évre tehát megfosztják teljes megélhetésétől a vállalkozót, ha megszegi az előírásokat. Sőt, ha a tiltás alá eső vállalkozás valamelyik üzlete mégis nyitva tartana, akkor azt azonnal lezárja a rendőrség és egymilliótól ötmillióig terjedő büntetést szab ki rá.

Az új rendelet a vállalkozók mellett bünteti azokat a magánszemélyeket is, akik részt vennének egy illegális nyitási akcióban. Ha magánszemély megszegi a kötelező zárva tartással kapcsolatos előírást, akkor legalább 150 ezer forintos bírságot kell rá kiszabni, de maximum egymillió forint is lehet az elfogyasztott korsó sör hatósági díja.

Forrás: 28/2021 kormányrendelet

Nagy Csaba

www.hazaivendegvaro.hu

Elektronikus kereskedelem, élelmiszeripar, építőipar, alkatrész-kereskedelem, turizmus, zöldség-gyümölcs nagykereskedelem egyaránt a NAV vizsgálódásainak a célpontja lesz 2021-ben. Közzétette az adóhatóság az éves ellenőrzési tervét, s bizony elég sok vállalkozó várhatja idén is a revizorokat.

A leírás szerint a NAV 2021-ben a jogkövető adózók segítésére, a hibák kijavítására, a hiányosságok pótlására koncentrál. Ne legyenek persze illúzióink: a segítő szándékról szóló közleményeket szigorú szemű revizorok vizsgálódásai és a kiosztott bírságok teszik majd életszerűbbé.

Ami a korábbi évekhez képest ma már jól látszó újdonság, az a hatalmas összegűjött adattömeg egyre mélyebb felhasználása. A NAV-hoz ma milliárdnyi adat folyik be: pénztárgépek, bevallások, számlák online jelentései adnak össze egy egyre nagyobb adatbázist. És egyre több nyoma van annak, hogy használni is kezdik ezeket az adatokat. Például az ellenőrzések egyik célcsoportját azokból a vállalkozásokból választják ki, melyeknél a foglalkoztatottak bejelentése és a havi járulékbevallások adatai eltérnek egymástól. Azokat a cégeket is különös figyelemmel vizsgálják, melyekről nemzetközi adatok érkeznek, ám itthon nem nyújtják be az ehhez kapcsolódó bevallást vagy adatszolgáltatást. Támaszkodnak a pénztárgépekből és a számlázásból gyűjtött adatok elemzésére is, bár erről csak annyit árulnak el, hogy az adatgyűjtés jelentősen megnöveli a kockázatelemzés hatékonyságát, s így hatékonyabban képesek például a számlázási láncok feltárására.

Az ellenőrzések egyik fő ágát idén is a kockázatosnak minősülő ágazatok, tevékenységek ellenőrzése adja. Ebben évről-évre kevés a változás, hasonló területekkel találkozunk mindig:

- elektronikus kereskedelem

NAV ellenőrzési terv: továbbra is kiemelten figyelik a turisztikai vállalkozásokat

- élelmiszeriparral, mezőgazdasággal összefüggő áruk, termények forgalmazása, beszerzése (cukor, étolaj, sajt, kávé, csokoládé, liszt, ásványvíz, üdítőital, mák, dióbél, rizs, szója, mútrágya)
- építőipar
- használtgépjármű- és gépjárműalkatrész-kereskedelem, valamint a gépjárműjavítás
- ingatlanközvetítés
- számítástechnikai termékek kereskedelme
- turizmus, vendéglátás, szálláshely-szolgáltatás
- zöldség- és gyümölcs-nagykereskedelem.

Az ágazatok meghatározása persze nem azt jelenti, hogy idén csak ezeken a területeken jelenhetnek meg az adóellenőrök. Rendszeres feladat lesz például a munkavállalók bejelentésének a nyomon követése, új foglalkoztatónál jogkövetési vizsgálatok végzése (azaz új cégeknél rutinszerűen megnézik, hogy rendben veszik-e fel az alkalmazottakat). Emellett a napi működés elég sok területen kell számítani az ellenőrzésekre. A NAV a következő példákat sorolta fel:

- a cégben történt személyi változások után folyamatos kockázatelemzés
- áfabevallást be nem nyújtó, vagy nullás adattartalommal benyújtó vállalkozások vizsgálata
- újonnan alakuló vállalkozások kockázatelemzése
- jövedéki adóval kapcsolatos ellenőrzések
- a népegészségügyi termékadóhoz kapcsolódó vizsgálatok

- áruk, termékek, szolgáltatások helyszíni ellenőrzése és ezek tapasztalatai alapján indított vizsgálatok
- online számla és pénztárgép használata, a gyűjtött adatok alapján kockázatelemzések
- áfa-visszaigényléseknek a kiutalás előtti ellenőrzése.

Megjelennek tematikus feladatok is – idén például egyik kiemelt terület lesz a katasztrófákkal kapcsolatos partneri bejelentések vizsgálata. Ide sorolható még:

- kiemelt adózók ellenőrzése
- társaságiadó-kedvezmények vizsgálata
- kivás adózók ellenőrzése
- környezetvédelmi termékdíj-kötelezettség ellenőrzése
- szja 1%-os felajánlások kiutalása előtti vizsgálatok
- ingatlanközvetítők ellenőrzése
- végül azoknak a cégeknek a vizsgálata, melyeknek az árbevétele két egymást követő évben is meghaladta a 60 milliárd forintot, ennek ellenére eredményük nulla volt vagy veszteséget mutattak ki.

A fenti, egész évben zajló vizsgálatok mellett természetesen időszakosan más és más terület vállalkozásai is célkeresztbe kerülhetnek. Egyik első ilyen akciója az adóhatóságnak a Valentin nap környékére időzített razzia, melynek során a virágot, ajándékot, édességet árusító helyeket és a kiszállítást végző vendéglátókat vizsgálták kampányszerűen az egész ország területén. A revizorok ilyen esetben főleg a számla- és nyugtaadást, a dolgozók bejelentését és a pénztárgépes szabályok betartását figyelik.

Nagy Csaba

Jelentős támogatást ad a kormány a falusi kisboltok fejlesztéséhez, fenntartásához.

A támogatás felújításra és működésre is felhasználható, ám nagyon komoly feltételei vannak: többek közt gyógyszeres értékesítését és postai levelek felvételét is vállalniuk kell a nyerteseknek.

Az új támogatásnak az a célja, hogy a legkisebb településeken is megmaradjon legalább egy üzlet, hogy ezzel is növeljék a települések népességmegtartó erejét. A pályázat így a meglévő boltok megtartását, vagy a már bezárt egységek újraindítását támogatja.

Falusi kisboltok

A támogatáshoz azok a vállalkozások férhetnek hozzá, amelyek kistelepülésen napi fogyasztási cikket értékesítő üzletet működtetnek, vagy vállalják ilyen üzlet működtetését (ha a településen nem üzemeltet más ilyen üzletet). A bolt főtevékenysége az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem lehet.

Az igényelhető támogatás főként beruházásra fordítható. Megújítható az épület, a bolt berendezése, vásárolható belőle bútorzat, hűtőpult, pénztárgép, minden, amire szükség van.

A működési költségek közül a boltban dolgozók képzési költsége és az alkalmazottak bére fizethető a támogatásból (közterhekkel együtt).

A pályázható tevékenységek így a következők:

- külső és belső felújítás, beleértve az épületgépészetet
- bővítés, építés
- akadálymentesítés
- szükséges eszközök, gépek, bútorzat, egyebek beszerzése (például melegentartó eszköz, hűtőpult, hűtő, feldolgozógép, sütő, kelesztő gép, pénztárgép, számítógép, POS terminál stb.)
- az üzlet üzemeltetése érdekében szükséges képzés költsége (pl. a kötelező postai szolgáltatásokhoz és gyógyszerforgalmazáshoz szükséges képzések)

Azonnali utalások rögzítése a pénztárgépben

Az azonnali banki utalások bevezetése megváltoztatta a nyugta- vagy számlaadás korábban megszokott rendjét. A NAV kiadott egy tájékoztatót az új fizetési módok

kezeléséről.

Vásárlás vagy szolgáltatás esetén korábban két fizetési mód volt az általánosan elfogadott: az utalás és a készpénzes fizetés, beleértve a kártyás vásárlásokat is. Megszokhattuk, hogy ha a vevő utalással fizet, akkor számlát állítunk ki, nyugtát pedig csak akkor kaphat, ha készpénzzel vagy kártyával azonnal fizet. A két módszer jól elkülönült egymástól, hiszen az utalás kezdetben csak több nap alatt, majd később már néhány óra alatt teljesült, de azonnalnak nem volt tekinthető. Márpedig az áfatörvény azt írja elő, hogy nyugtát csak akkor adhatunk, ha a pénz kifizetése a termék átadásával vagy a szolgáltatással egy időben megtörténik.

Ezt a jól megszokott rendet forgatta fel az azonnali utalás. Ebben az esetben a pénz

bankszámlára kerül, ami számlairást feltételezne, de a kifizetés azonnal megtörténik, ami viszont elegendő feltétel a nyugta kiállításához. Az „utalás vagy készpénz” gondolatkör helyett tehát meg kell szoknunk, hogy azt vizsgáljuk meg, hogy

- a pénz rögtön megérkezhet-e a számlára,
- vagy időben elválik egymástól a szolgáltatás teljesítése és a pénz kifizetésének az időpontja.

Első esetben elég a nyugta, a második kötelező a számla megírása is.

Az azonnali utalásokat tehát pénztárgépben kell rögzítenünk, és elég számla helyett nyugtát adunk (ha a vevő nem vállalkozó).

Hogyan rögzítsük a pénztárgépbe?

Az azonnali utalást sem készpénzként, sem kártyás fizetesként nem vehetjük fel a pénztárgépbe. A alkalmazandó megoldást a NAV most kiadott tájékoztatója tartalmazza.

A NAV értelmezésében az azonnali fizetések körébe azok az utalások tartoznak, melyek

- legfeljebb 10 millió forintosak
- elektronikus úton indított belföldi utalások, melyek
- az év bármely napján, a nap bármely szakában 5 másodperc alatt teljesülnek.

Az azonnali utalás gyakorlati, pénztári alkalmazására a NAV egy QR-kódos példát mutat be. A kereskedő ehhez egy olyan programot használ, ami a fizetendő összeget és a bankszámla számot egy QR kódba kódolja bele. Ezt megjeleníti egy kép-

ernyőn, ami lehet egy külön terminál vagy egy mobiltelefon képernyője is. A vevő ezt egy erre alkalmas programmal, valamilyen mobilfizetési alkalmazással leolvassa, majd az alkalmazás a hozzá kapcsolt bankszámláról utalja a pénzt.

A pénztárgépnek alkalmasnak kell lennie az ilyen fizetési művelet rögzítésére is. A szabályosan működő pénztárgépek három különböző fizetési módot tudnak rögzíteni:

- készpénz (ez lehet forint vagy valuta)
- bankkártya és
- egyéb fizetési mód.

Az egyéb fizetési módot általában a különböző utalványokkal történő fizetésekhez használják. Ezek a legtöbb pénztárgépen előre kódolva vannak: Erzsébet-utalvány, Széchenyi Kártya, ajándékkártya, hűségkártya, pontgyűjtő kártya, göngyöleg és kupon az előre felvitt fizetési mód a legtöbb gépben. Ezek mellé kell egy újabb egyéb fizetési módot is felvignünk. (Vannak olyan készüléktípusok, ahol nem lehet bővíteni az egyéb kategória elemeit, ott át kell nevezni egy nem használt fizetési kategóriát).

A lényeg, hogy az azonnali fizetési rendszerben teljesített utalásokat a pénztárgépben kell rögzíteni, méghozzá a javaslat szerint az egyéb fizetőeszközök között. A NAV javaslata szerint azok egészítsék ki ezzel a pénztárgép menüjét, akik ténylegesen be is vezettek már valamilyen azonnali fizetési megoldást (például a már említett QR-kódos lehetőséget).

A NAV tájékoztatója itt olvasható: bit.ly/nav-uj-fizetes
Nagy Csaba

Itok támogatása

- az üzletnek helyet adó ingatlan megvásárlása
- bér és közterheinek megfizetése.

Egy pályázó több célra is igényelhet támogatást. Az üzlet felújítására, építkezésre az elszámolható költségek 80 százaléka, maximum 50 millió forint pályázható. Berendezésre, gépekre és képzésre együtt 12 millió igényelhető, ami az ide tartozó költségek 75 százaléka lehet. Az ingatlanvásárlást támogatják legkisebb arányban, itt csak a vételár fele lehet a támogatás, maximum 5 millió forint.

A munkabért és közterheit teljes egészében megtéríti a pályázat idén és jövőre 2 fő, 2023-ban már csak 1 fő foglalkoztatása után. A teljes bértámogatásnak az a feltéte-

le, hogy az üzlet nyitvatartása elérje a heti 30 órát. Ennél rövidebb idejű nyitvatartás esetén a támogatási összeget is arányosan csökkenteni kell.

A pályázónak tehát a beruházásokhoz 20, a berendezéshez 25 százalék önrészeszel kell csak rendelkeznie, a bérek fedezetét pedig teljes egészében megkaphatja a pályázaton.

Az eléggé nagyvonalú támogatásnak azonban komoly feltételei vannak. Vállalni kell, hogy az üzlet afféle közösségi helyként is működik a faluban. Ez legalább 6 ember számára alkalmas pihenőhelyet jelent, asztallal. Az üzletnek postai szolgáltatást is nyújtani kell, továbbá köteles gyógyszerháron kívül is árusítható gyógyszert is tartani, ha

a faluban egyébként nincs patika. A postai szolgáltatásokhoz és a gyógyszerforgalmazáshoz be is kell már mutatni az érintett szervezetekkel megkötött szerződéseket.

Megfogalmaztak magára az üzlethezlyiségre vonatkozó követelményeket is: amellett, hogy az üzletnek meg kell felelnie minden hatályos előírásnak, illeszkednie kell a helyi településképi előírásokhoz és a pályázat arculati előírásaihoz is.

A támogatást március elsejétől lehet igényelni. A benyújtás határidejét nem határozták meg előre, arról majd április elején fognak csak dönteni.

Forrás: 62/2021 kormányrendelet
Nagy Csaba

1,2 millió vendég

3,8 millió vendégéjszaka

32%

Budapest

68%

BELFÖLDIEK

KÜLFÖLDIEK

6,8 millió vendég

18,9 millió vendégéjszaka

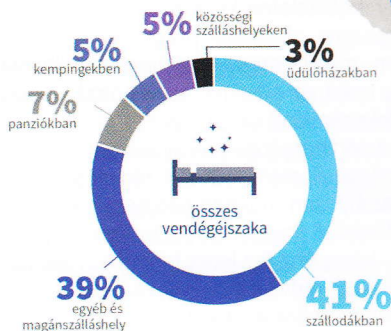
87%

Vidék

13%

BELFÖLDIEK

KÜLFÖLDIEK

BELFÖLDI

VENDÉGSZÁM

2020

73%

2019

100%

VENDÉGÉJSZAKA SZÁM

2020

78%

2019

100%

KÜLFÖLDI

VENDÉGSZÁM

2020

22%

2019

100%

VENDÉGÉJSZAKA SZÁM

2020

27%

2019

100%

SZÁLLODA

3,8 millió vendég

9,4 millió vendégéjszaka

Tavaly a magán szálláshelyek növelték legjobban a forgalmukat

A különböző állami szervezetek egyre több adatot gyűjtenek a vállalkozások működéséről – gondoljunk csak például a NAV-hoz befutó számlaadatokra és a pénztárgépekből származó információkra. Ritka pillanat, ha valamelyik állami szerv bepillantást enged ezekbe. A Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ most így tett: összegezték a turisztikai szektor általuk látott működését az NTAK-hoz befutó 2020-as adatok alapján.

A Nemzeti Turisztikai Ügynökség 2020-ban az NTAK első teljes évét zárta, hiszen év elején indult el teljeskörűen a kötelező adatszolgáltatás. Igaz, a 2020-as év turisztikai szempontból mindennek nevezhető, csak átlagosnak vagy normálisnak nem. A MTÜ szerint azonban a rendszer így is tökéletesen működött, s pontosan megmutatkozik a gyűjtött adatokban a turisztikai szektor megtorpanása márciusban, a nyári rövid felütés és a novemberi teljes visszasérés is.

Ennyire naprakész és pontos adatszolgáltatása soha korábban nem volt a szálláshelyeknek Magyarországon. Korábban mérettől függően havonta vagy évente egyszer kellett statisztikai adatokat szolgáltatni a vendégforgalomról. Most minden hazai szálláshely naponta tölti fel a foglaltsági adatokat, összesen több mint 83 ezer egység a nagy szállodáktól a magán szállásadóig.

A MTÜ a turizmus.com weboldalon közzétett beszámolóban nemcsak a NTAK adataira hivatkozik, hanem egy felmérésre is. Az ügynökség megbízásából készített közvélemény-kutatásban a lakosság utazási hajlandóságát mérték fel nyáron és ősszel is. Nyár elején még a megkérdezettek 53 százaléka válaszolta azt, hogy részt vett valamilyen belföldi utazáson, ősz ele-

jére viszont már a lakosság 67 százaléka válaszolta ugyanezt. Tény, hogy a belföldi utazások magas arányát főleg a koronavírus-járvány következményei, a külföldi utazások bizonytalansága okozta.

A NTAK saját adatai szerint 2020-ban 8 millió vendég 22,7 millió éjszakát töltött belföldi szállásokon. A vendégek 79 százaléka volt belföldi – ez persze főleg az utazási korlátozásoknak köszönhető. Budapesten ezzel együtt is a külföldiek voltak többségben, ők adták az összes vendégéjszaka 68 százalékát.

Ne tévesszen meg senkit a vendégekkel teli nyár: az év egésze így is sokkal gyengébb volt a korábbiaknál. A belföldi vendégek száma a 2019-es szám 73 százalékát érte el, a vendégéjszakák száma pedig a 79 százalékát. A visszaesés drámaiságát nem is ez, hanem a külföldi vendégek számának alakulása mutatja: a vendégszám a 2019-es 22%-a, az itt töltött éjszakák száma pedig 27%-a volt csak.

Az összesített számoknál többet elárul, hogy a vendégek milyen szállástípusokat kedveltek a legjobban. Nos, a legtöbben a szállodákban és az egyéb szálláshelyeken szálltak meg az alábbiak szerint:

- szálloda 41%
- egyéb szálláshely és magán szálláshely 39%

- panziók 7%
- kempingek és közösségi szállások 5-5%
- üdülőházak 3%.

Az igazi nyertesek a magán szálláshelyek voltak, melyek a vendégéjszakák számában megközelítették a szállodák teljesítményét. Ez közel 9 millió vendégéjszakát hozott 2020-ban a magán szálláshelyeknek.

Vidéken a Balaton volt a fő célpont – ez persze nem okoz nagy meglepetést. A Balaton után a Mátra-Bükk, valamint Debrecen térsége volt igazán népszerű célpont, na és persze a főváros látványosságai. Vidéken összesen 6,8 millió vendég szállt meg, közülük a Balaton egymagában 27 százalékot kötött le. Érdekes, hogy a Balaton tavaly főleg a belföldiek kedvence volt: itt töltötték el a belföldi vendégéjszakák 31 százalékát, a külföldi vendégek viszont csak a 17 százalékát. A külföldiek főleg Budapestet keresték (az éjszakák 44%-a). A teljes évet tekintve a legtöbb turista Budapestre, Siófokra, Hajdúszoboszlóra, Balatonfüredre és Hévízre érkezett. A top 10-be még ezeken kívül Zalakaros, Eger, Gyula, Debrecen és Bük fért bele.

A turisztikai ügynökség összegezte a Széchenyi Pihenő Kártyák felhasználásával kapcsolatos adatokat is. A belföldi turizmus fellendülése jót tett a SZÉP kártyák forgalmának: a kártyáról elköltött teljes összeg meghaladta a 234 milliárd forintot, ami 23%-kal haladja meg a 2019-es teljes költést. Ebből 35,9 milliárd forintot szálláshely kifizetésére fordítottak, 178,5 milliárdot vendéglátásra költöttek a felhasználók. Szabadidő alszámláról költöttek a legkevesebbet, kereken 20 milliárd forintot.

Forrás: Magyar Turisztikai Ügynökség, turisztikai trendriport 2020

Nagy Csaba

Nem kell bérleti díjat fizetni az állami, önkormányzati ingatlanokra

Nem kell az első félévre bérleti díjat fizetniük a turisztikai szektorban működő vállalkozásoknak, ha állami vagy önkormányzati helyiséget bérelnek. A kedvezmény februártól érvényes, de csak annak, aki az adott helyiségre már tavaly novembertől rendelkezik bérleti szerződéssel.

A szünetelni kényszerülő turisztikai vállalkozások eddig nem kaptak kedvezményt rezsiük költségük kifizetésére. Még ha az energiaköltségen meg is lehetett valamit takarítani, a bérleti díjat ugyanúgy fizetni kellett. A kormány új döntése ehhez nyújt némi segítséget.

A február 9-én megjelent kormányrendelet értelmében nem kell megfizetni februártól júniusig a bérleti díjat azokra az üzletekre vagy más ingatlanokra, melyeket az államtól, helyi önkormányzattól, vagy állami, önkormányzati gazdasági társaságtól bérlünk.

Azok után a helyiségek után nem kell fizetni, amelyekben bérlőként valamilyen kiemelt tevékenységet végzünk. A kiemelt tevékenységek ugyanazok, mint amire a korábbi bértámogatás is vonatkozik, azaz

- éttermi, mozgó vendéglátás

- rendezvényi étkeztetés
- italszolgáltatás
- filmvetítés
- konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése
- sport és szabadidős képzés
- előadó-művészet
- előadó-művészetet kiegészítő tevékenység
- művészeti létesítmények működtetése
- múzeumi tevékenység
- növény-, állatkert, természetvédelmi terület működtetése
- sportlétesítmény működtetése
- sportegyesületi tevékenység
- testedzési szolgáltatás
- egyéb sporttevékenység
- vídamparki, szórakoztatóparki tevékenység

- fizikai közérzetet javító szolgáltatás
- egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység
- szállodai szolgáltatás
- üdülési, egyéb átmeneti szálláshelyszolgáltatás, kempingszolgáltatás
- egyéb szálláshely szolgáltatás
- utazásközvetítés
- utazásszervezés
- egyéb szárazföldi személyszállítás.

Itt tehát nem a vállalkozás TEÁOR száma a döntő, hanem az, hogy az ingatlant kifejezetten ehhez a tevékenységhez használja-e. Így ha például a vállalkozásunk más feladatok ellátásához is bérel egy önkormányzati irodahelyiséget, akkor arra továbbra is fizetni kell a díjat.

További feltétel, hogy akkor érvényes a mentesség, ha már 2020. november 4-én bérleti szerződéssel rendelkezünk és foglalkoztunk az érintett tevékenységgel.

A bérletidő-mentesség februártól júniusig érvényes. Ha erre az időszakra, vagy annak egy részére valaki már megfizette a bérleti díjat, akkor azt a bérbeadónak március 15-éig vissza kell utalnia.

Forrás: 52/2021 kormányrendelet

Nagy Csaba

167.400 FT AZ ÚJ MINIMÁLBÉR

A korábbiakhoz képest jelentős kiséssel állapotok meg a felek az idej minimálbérről, így most nem januártól, hanem februártól változik a kötelező legkisebb munkabér összege. A 2021-es minimálbér 167.400, a garantált bérminimum 219.000 forint lett.

Az érdekegyeztetésben részt vevő munkaadói és munkavállalói oldal megállapodása után a kormány hirdeti ki minden évre a kötelező minimálbér összegét. Ez a megállapodás 2020 végén elhúzódott, a felek nem tudtak egyetérteni az emelés mértékében. Így a kormány úgy döntött, hogy nem hirdetnek ki új minimálbért. Ezt végül január végén pótolták, s január 28-án jelentek meg a 2021-es összegek. Az új minimálbér február elsejétől érvényes összege:

- ♦ havibér esetén 167.400 forint
- ♦ hetibér esetén 38.490 forint
- ♦ a napibér 7.700 forint
- ♦ az órabér 963 forint.

A szakképzettséget igénylő munkakörökben a garantált bérminimum:

- ♦ havibér esetén 219.000 forint
- ♦ hetibér esetén 50.350 forint
- ♦ a napibér 10.070 forint
- ♦ az órabér 1.259 forint.

A kihirdetett összegeket először a februári munkabér megállapításakor kell figyelembe venni.

Mivel a szokásoktól eltérően a minimálbér év közben változott, ezért a kormány külön rendelkezést hozott a minimálbér összegéhez kötött más szabályokkal kapcsolatban. Ahol valamilyen jogosultság a minimálbérhez kötött, ott ezt február végéig felül kell vizsgálni, szükség esetén újra meg kell állapítani (például a gyermeket nevelők esetén a GYED maximális összege a minimálbér kétszerese lehet, így a minimálbér változásával ezt is újra meg kell állapítani).

Az alkalmi dolgozóknál kétféle összeggel kell számolni

Ügyelnünk kell arra, hogy a februártól hatályos változás miatt könnyen tévesen számolhatjuk ki az alkalmi munkavállalók bérét. Az egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozóknak adómentesen adható legmagasabb bért, az úgynevezett mentesített keretösszeget a minimálbér vagy a garantált bérminimum 130 százalékában

határozza meg a törvény. Csakhogy hiába emelkedett most a minimálbér, a 2010. évi LXXV. törvény értelmében a mentesített összeg meghatározásához az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabért kell figyelembe venni.

A mentesített keretösszeg, azaz az alkalmi dolgozó adómentes legmagasabb jövedelme így a béremelés ellenére is marad a tavalyi összeg

- ♦ minimálbér esetén napi 9.633 forint
- ♦ garantált bérminimum esetén napi 12.597 forint.

A fizetendő bért viszont már nem az év elején érvényes minimálbér alapján kell meghatározni, hanem az aktuális minimálbér és garantált bérminimum alapján. Szakképzettséget nem igénylő munkakörben a fizetendő legalacsonyabb munkabér a mindenkori minimálbér 85%-a, azaz itt már az idej összeggel kell számolni. Ez 819 forintos órabér, vagy 6.545 forintos napibér. Szakképzettséget igénylő munkakörben az alkalmi dolgozók kötelező legkisebb munkabére a garantált bérminimum 87%-a, azaz órabérben 1.095 forint, napibérben 8.761 forint lehet.

Forrás: 20/2021 és 21/2021 kormányrendelet

Nagy Csaba

Hogyan készülünk fel az egyéni vállalkozás átadására?

Egyéni cég és kft. is lehet az egyéni vállalkozásból

Mindannyiunk életében eljön az a pillanat, amikor már nem akarunk tovább dolgozni és a vállalkozásunkat átadnánk gyermekünknek. Míg egy kft. tulajdonrésze eladható, addig az egyéni vállalkozást nem lehet csak úgy átadni. Mit tehetünk, hogyan készülünk fel a generációváltásra egyéni vállalkozóként?

Egy cég átadása egyszerű. Az utód belép a cégbe, tulajdonrészt szerez tőkeemeléssel vagy úgy, hogy valamelyik családtag átad neki a saját üzletrészből. A vállalkozásban csak a tulajdonosi szerkezet változik, egyszerű az átadás. Nehezebb a generációváltás, ha annak idején egyéni vállalkozást alapítottunk. Az egyéni vállalkozás nem választható el a vállalkozó személyétől. Nem egy tőle független vagyontárgy, amit átadhat másnak. Az utód legfeljebb örökölheti a vállalkozást, az egyéni vállalkozó halála után beléphet a megüresedett helyre. Ha valaki még az életében szeretné átadni az egyéni vállalkozását, annak sajnos nincs egyszerű dolga.

Két lehetőség közül választhatunk. A vállalkozásból létrehozhatunk

- egyéni céget vagy
- egyszemélyes kft-t.

A szabályokat az egyéni vállalkozásról és egyéni cégről szóló, 2009. évi CXV. törvényben találjuk.

Egyéni vállalkozásból egyéni cég

Az átadásra egy megoldás egy kétlépcsős átalakulás, aminek a vége az új tulajdonos nevében működő egyéni cég. Első lépésben az egyéni vállalkozó egyéni céggé alakítja át a vállalkozását. Ez nem egyszemélyes kft., hanem egy másik cégforma, egyéni cég lesz. Céggént viselkedik, de tulajdonosa csak korábbi egyéni vállalkozó lehet. Ez egy átmeneti forma az egyéni vállalkozás és a korlátolt felelősségű cégek között. Nem jogi személy, de működésében a cégtörvény hatálya alá tartozik.

Az egyéni cég úgy jön létre, hogy az egyéni vállalkozó kéri a cég bejegyzését a

cégbíróstól. Az egyéni cég tulajdonosa a korábbi vállalkozó lesz. Az alapító okiratot ügyvéd vagy közjegyző ellenjegyzésével kell benyújtani. Az okiratban meg kell határozni a cég jegyzett tőkéjét és a tag vagyoni betétjét. Ez azért egy fontos pont, mert ezzel a vállalkozás korábbi vagyonát kétféle választjuk. Meghatározzuk, hogy abból mi a vállalkozás vagyona (amit a működés során megszerzett), s mi az, amit a vállalkozó vagyoni hozzájárulásként tett bele. Egyéni vállalkozás esetén ez a kettő összemosódik, de ha már cégről van szó, akkor el kell választani őket egymástól. Ugyanígy kell eljárni az eszközök, például a járművek esetén is: el kell különíteni, hogy mi az egyéni cég vagyona, és mi az, amit a vállalkozó vagyoni hozzájárulásként könyvelnek le. Ha a vállalkozónak vannak alkalmazottai, akkor ők is átkerülnek az egyéni céghez, a jogviszonyuk folyamatos marad.

Az egyéni cég alapításához nincs szükség a kötelező 3 milliós törzstőkére. A jegyzett tőke bármennyi lehet. Ha ez meghaladja a 200 ezer forintot, akkor a pénz mellett lehet nem pénzbeli hozzájárulás is.

Ez a vállalkozás már forgalomképes, azaz eladható, átadható. Második lépésben ezt a céget átadhatjuk az utódunknak. Ehhez a vagyoni betétet kell átruházni egy másik egyéni vállalkozóra. Az utódnak tehát előbb nyitnia kell egy egyéni vállalkozást, majd így átveheti az egyéni céget.

Az átadás során ügyeljünk arra, hogy a

hatósági engedélyek feltételeinek mindig megfeleljünk. Ha például az apának volt meg a vendéglátáshoz szükséges szakképesítése, akkor most a céget átvevő fiúnak kell rendelkeznie ilyennel – vagy gondoskodni kell arról, hogy mindig legyen ott szakképzett alkalmazott.

Egyéni vállalkozásból egyszemélyes kft.

A másik megoldás, ha az egyéni vállalkozásból egyszemélyes kft-t alapítunk. A vállalkozói törvény 2019 júliusa óta teszi lehetővé, hogy az egyszemélyes kft. alapítása átalakulásnak számítson, s az új társaság örökölje a korábbi vállalkozás jogait és kötelezettségeit (például megőröklí a szerződéseit).

A cég létrehozásakor ketté kell választani a meglévő vagyont. El kell határozni saját vagyoni hozzájárulásunkat a vállalkozás pénztől és eszközeitől. Az új társaság jogi személy lesz, a többi kft-vel azonos feltételek vonatkoznak rá. Azaz bejegyzéséhez ügyvédi közreműködés kell és kötelező a legalább 3 millió forintos jegyzett tőke is. Az új kft. az egyéni vállalkozás jogutódja lesz, a tulajdonos felel például a korábbi vállalkozás adósságaiért is.

Az átalakulás előnye, hogy az utódnak nem kell saját vállalkozást létrehoznia az átvétel előtt. Létrejön egy kft., ahová már beléphet új tulajdonos, eladható az üzlet-rész stb.

Nagy Csaba

Kisadózás a szigorítás után

Mit kell tenni kisadózóként a megváltozott feltételek mellett? Kinek kell plusz adót fizetnie, milyen adatszolgáltatásokra és bevallásokra van szükség? Összegyűjtöttük az új tudnivalókat.

Az új feltételek január elsejétől érvényesek, de a kisadózók többségének az élete egyelőre semmit sem változott. A többséget a 3 millió forint feletti kifizetésekre kivetett 40 százalékos adó érinti. Ahhoz azonban idő kell, hogy az akár csak egyetlen ügyféllel rendelkező kisadózó elérje ezt a bevételi szintet. Havi egymillió forintos bevétel esetén például áprilistól kell plusz adót fizetni, addig nincs vele dolgunk.

A kisadózásról tájékoztatni kell a megbízót

Feladatunk az adminisztrációval van. Az új előírások szerint a kisadózónak szerződéskötéskor írásban kell a kifizetőt tájékoztatnia arról, hogy ő kisadózó vállalkozásnak minősül. A már meglévő szerződések esetén ezt a tájékoztatást január 15-éig kellett megtenni. Érthető, hogy a tájékoztatásra szükség van. A megbízónak ugyanis a 3 milliós határ elérése után adófizetéssel kell számolnia. A mindenkire érvényes, írásos tájékoztatási kötelezettség viszont felesleges papírmunkát jelent. A fenti kötelezettség alól például a törvény azokat a vállalkozókat sem mentesítette, akikre nem vonatkozik a 40%-os adó kötelezettsége (például az államnak, állami szervezetnek dolgozó kisadózók). Jelenleg körülbelül 430 ezer kisadózó vállalkozás van. Ha mindenki csak 5 ügyféllel áll szerződéses kapcsolatban, ez akkor is több mint 2 millió írásos nyilatkozatot jelent. Ezek kiállítása, postázása, regisztrálása már országos szinten is érzékelhető költséget jelent.

Mire jó a tájékoztatási nyilatkozat?

A módosított katatörvény nem utal arra, hogy a nyilatkozattal a feleknek mit kell kezdeniük. A nyilatkozatot befogadó vállalkozásnak nincs vele kapcsolatban nyilvántartási kötelezettsége. Valószínű, hogy senki nem fogja ellenőrizni, hogy kiállítottuk-e ezeket a nyilatkozatokat. Szerepe akkor lehet ennek a papírnak, ha a kifizetőt sérelem éri. Például a partneréről utólag derül ki, hogy kisadózó,

ám erről nem tájékoztatta. Jóhiszeműen túllépi a 3 milliós határt, s a cégnek fizetnie kell a 40%-os adót. Egy ilyen adóellenőrzésnél a katás is elővehetik, hogy miért nem tájékoztatta a partnerét.

Kit kell tájékoztatni?

A törvény szerint a „kifizetőket” kell tájékoztatni a kisadózásról. A kifizető az adózás rendjéről szóló törvény szerint jogi személy, egyéb szervezet vagy egyéni vállalkozó, akitől adókötelezettség alá eső jövedelmet szerzünk. Tehát nem kifizető a magánszemély. Amikor tehát magánszemélyeknek dolgozunk, értékesítünk valamit, akkor nincs szükség a kisadózásról szóló külön tájékoztatásra.

Tájékoztatás új ügyfeleknél: hogyan csináljuk?

A törvény szerint a szerződés megkötésekor kell tájékoztatnunk a kifizetőt arról, hogy katás vállalkozásunk van. Sok partnerünkkel azonban nem is kötünk írásos szerződést: elvégezzük a munkát és számlázunk. Mikor tájékoztassunk?

Nem feltétlenül kell minden egyes számla előtt egy másik papírt is kitölteni. Jó megoldás lehet, ha magára a számlára írjuk rá a kötelező tájékoztatást. A törvény a tájékoztatás tartalmát sem írja elő. Több helyen találhatunk már erről szóló sablonszövegeket, tele jogszabályi hivatkozásokkal. Valójában ez mind felesleges. Kötelezően mindössze annyinak kell szerepelnie, hogy a vállalkozás kisadózóként működik.

40% adó: kit érint?

A 40%-os adókötelezettségről legtöbbször a kisadózókat sújtó teherként beszélünk, ám nem minden esetben kell nekik fizetniük ezt a terhet. A plusz adó 4 különböző viszonylatban fordulhat elő:

- ha egy kifizető egy éven belül a kisadózónak 3 millió forint feletti bevételt juttat, akkor a 3 millió forint feletti részsze számított 40% adó a kifizetőt terheli.
- Ha a kisadózó külföldi partnernek dolgozik és tőle 3 millió forint feletti bevétele keletkezik, akkor a 3 millió forint feletti rész 71,42%-ára számított 40%-ot a kisadózó fizeti.
- Ha a kisadózó kapcsolt vállalkozásnak állít ki számlát, akkor a teljes összegre számított 40%-ot a kifizető fizeti.
- Ha a kapcsolt vállalkozás külföldi, akkor a teljes összeg 71,42%-a alapján számított 40%-ot a kisadózó fizeti.

A fentiek közül a legtöbb vállalkozót az első pont, a belföldön, egyetlen cégnek számlázott 3 milliós bevétel fölötti 40%-os adó fogja érinteni. Ezt az adót nem a katás vállalkozónak, hanem a neki fizető partnernek kell állnia. A katás vállalkozásnak nincs ezzel kapcsolatban nyilvántartási kötelezettsége.

Milyen kifizetés mentesül a 40% adó alól?

A törvény nem minden kifizetésre tette kötelezővé a 40%-os adó megfizetését. A 3 millió forint feletti adóalap meghatározásakor nem kell figyelembe venni a következőket:

- a kapcsolt kisadózó vállalkozás számára teljesített kifizetést (arra mindenképpen 40% adót kell fizetni)
- azt az összeget, amit egészségügyi szolgáltató kisadózónak juttat a kifizető az Egészségbiztosítási Alapból (pl. a háziorvosok bevétele ilyen)
- amit költségvetési szerv fizet ki (állami cégtől kapott bevétel)
- amit jogszabályban meghatározott díj-szabás alapján fizetnek ki.

Nyilvántartás, tájékoztatás

A törvény a kifizetőknek sem ír elő külön nyilvántartást a katásoknak juttatott bevételekkel kapcsolatban. A kisadózót megbízó cég ugyanakkor kénytelen vezetni valami nyilvántartást, hiszen pontosan követnie kell a kifizetéseket. Ha a kisadózónak kifizetett összeg eléri a 3 millió forintot, akkor a következő hónaptól a vállalkozásnak adófizetési kötelezettsége van, amiről bevallást is kell tennie. Ezt a bevallást először a 3 milliós határ elérése utáni hónap 12-éig kell megtenni. Ezt követően nem kell minden hónapban bevallást beadni, csak akkor, ha a kisadózó számára volt kifizetés és keletkezik adókötelezettség. Ha tehát márciusban haladja meg először a 3 milliót a kifizetés, akkor április 12-én kell először bevallást készíteni és adót fizetni.

A kifizetőnek továbbra is évente egy alkalommal, március 31-éig adatot kell szolgáltatni a NAV-nak azokról a kisadózókról, akiknek 1 millió forint feletti jövedelmet juttatott. Ez most kiegészült azzal, hogy minden év január 31-éig tájékoztatni kell a kisadózót arról, hogy a számára juttatott kifizetésekből mekkora összeget kellett figyelembe venni a 40%-os adó alapjának meghatározásakor.

Nagy Csaba

Gazdasági segítség 10 milliós kö

Valódi támogatás helyett egy kamatmentes hitel lehetőségét teszi elérhetővé a bajba került vállalkozások számára a kormány. A valószínűleg márciusban induló hitelprogram keretében a turisztikai szektorban dolgozó vállalkozások férhetnek hozzá fejenként maximum 10 millió forintos, 10 éves futamidejű kamatmentes kölcsönhöz, amit beruházásra, működésre vagy akár bérek fizetésére is használhatnak. A feltételeket még nem ismerjük, szokás szerint apránként csepegtetik csak az információkat az új támogatásról.

Egyáltalán nem biztos, hogy az eladósodás jelenti a mentőövet a turisztikai vállalkozások számára. Az arany szabály szerint hitel akkor érdemes felvenni, ha a pénzt fejlődésre, beruházásra, több pénz termelésére tudjuk fordítani. A mostani nem egy ilyen helyzet: ez a hitelfelvétel sokkal inkább a pusztuló túlélést, az eddigi veszteségek pótlását, a működés alapjainak fenntartását szolgálja. Azaz nem lesz a jövőben olyan többletbevétel a hitelnek köszönhetően, ami könnyebbé tenné majd a törlesztést. Erre is gondolnia kell annak, aki élni kíván majd az új lehetőséggel.

A kamatmentes hitelről, pontosabban a Kamatmentes Újrindítási Gyorskölcsön névre keresztelt konstrukcióról február elején beszélt először a miniszterelnök a Kereskedelmi és Iparkamara gazdasági évadnyitóján. A részletekre azonban még jócskán várnunk kell. A bejelentést követő napokban is csak egy-egy apró részlet szivárgott ki a feltételekről, majd egy kormányhatározat szabott konkrét irányt a támogatásoknak. Ahogyan azonban újabb

Előre vagy utólag érkezik a bért

Februártól előre fizeti ki a kormány a bértámogatást a kedvezményezett területen működő vállalkozásoknak. Annyira lassú volt a kiutalás, hogy úgy döntöttek, inkább utólag ellenőrzik majd az igények jogosságát.

Előre vagy utólag érkezik a bért

A veszélyhelyzet kihirdetésétől, 2020 novemberétől tette elérhetővé a kormány egyes ágazatokban a bértámogatást. Ennek lényege, hogy a bevételüktől novemberétől megfosztott vendéglősök, rendezvényszervezők, szállásadók és utólag hozzátéve, az autóbuzos vállalkozások is megkapják támogatásként a megtartott dolgozói bérköltségének az 50 százalékát, továbbá nem kell befizetni a bért terhelő közterheket sem. Ennek a feltétel, hogy a vállalkozás mindvégig fenntartsa az érintett dolgozó munkaviszonyát. megszokott rend szerint ki kell fizetni a béreket, csak ezután lehet visszaigényelni az erre járó támogatást.

nyomatványán. De késett a nyomtatvány megjelenése, majd pedig követhetetlenül hosszúra nyúlt a benyújtott igények elbírálása. Sokan arról számoltak be, hogy február elején még nem kapták meg a novemberre igényelt összegeket, csak a döntésről szóló határozat, esetleg hiánypótlási felszólítás érkezett hozzájuk.

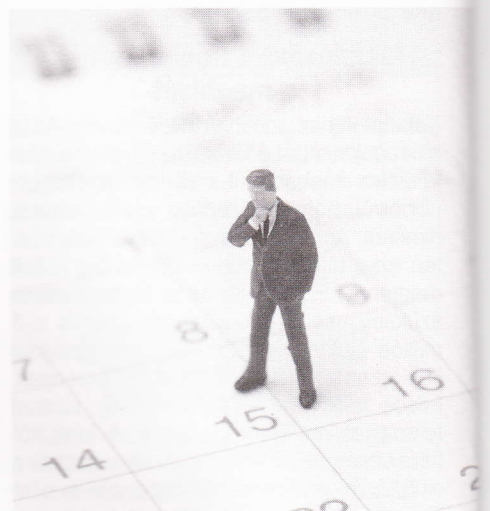
Felgyorsítják a kifizetést

Az elégedetlenség hatására a kormány február elején döntött úgy, hogy mostantól előre ki fogja fizetni a bértámogatást. Az érintettek többsége számára ez az „előre” is mindössze annyit jelent, hogy nem fog késni az igénylés után a pénz folyósítása. A mai állapot szerint ugyanis a támogatás a novemberből február végéig tartó időszakra kérhető. Az előrefizetés tehát annyi gyorsítást jelent, hogy a február 8-ig beadott igénylések alapján a novemberből februárig tartó, 4 hónapra szóló támogatást egy összegben, már hónap közben megkapják az arra jogosult vállalkozók.

A novemberi támogatást sokan február elejére sem kapták meg

Az új szabályok szerint a támogatás jogszerűségét nem a pénz kifizetése előtt vizsgálják, hanem majd utólag. Az utolsó támogatott hónap utáni második hónap végéig kell benyújtani a dokumentumokat, amelyekkel igazoljuk, hogy jogosan kaptuk a támogatást. Ez tehát április vége. Ha valaki nem tudja igazolni és kiderül, hogy jogosulatlanul vette fel a pénzt, akkor vissza kell fizetnie.

A most kihirdetett, előzetesen kiutalt támogatást nem lehet külön igényelni. Ez azoknak szól, akik korábban beadták a támogatási kérelmüket és annak elbírálásáról meg is kapták a határozatot. Ami változott: az eddigi kifizetésnek az volt a rendje, hogy minden hónapban a bevallás után ellenőrzik a feltételeket, s ha minden rendben van, akkor a vállalkozás utólag megkapta volna a pénzt. Most ezt egyszerűsítették azzal, hogy kiutalják egyben a február végéig járó összeget, s majd utólag kell ezzel elszámolni.

Mennyi támogatást ad az állam?

November óta a kiemelt szektorban dolgozó vállalkozások megkaphatják a bérköltség felét és mellette a kormány elengedi a szociális foglalkoztatási adót és a szakképzési hozzájárulást is. Ezt úgy is tekintethetnénk, hogy az állam teszi bele a teljes bérköltségbe a pénz kétharmadát. De számoljunk csak utána, valójában mennyit is fizet az állam és mennyit a vállalkozás!

ként kamatmentes, csön érkezik

lenni szokott, a konkrét feltételeket rögzítő kormányrendelet még nem jelent meg. Így ma nem tudjuk, hogy pontosan kik és milyen feltételekkel igényelhetik ezt a támogatást.

Amit a kormányhatározat alapján tudni lehet, az egyelőre nem túl sok:

- a felvehető hitelösszeg maximum 10 millió forint lehet
- bér, járulék, rezszi, működési költség, valamint készlet finanszírozására egyaránt felhasználható
- éves kamata 0%
- futamideje legfeljebb 10 év
- a törlesztését az adós a hitel folyósítását követően 3 év türelmi idő után kezdi meg.

Tehát a törlesztést a hitel felvétele után 3 évvel kell elkezdni, s a törlesztési idő 7 év lehet (így jön ki a 10 éves futamidő). Ha 10 milliót veszünk fel, s egyenlő részletekben törlesztjük, akkor a törlesztési kötelezettség 84 hónapra havi 119 ezer forint lehet.

A teljes keretösszeg 100 milliárd forint, így ha az átlagos hitelösszeg 5 millió körül lesz, akkor 20 ezer vállalkozásnak juthat ebből a pénzből.

Ennél több információ ma hivatalosan még nincs. Amit ezen túl tudhatunk, az csak egyes kormánytagok és más érintettek szóbeli közléséből, interjúkból származik. Így derült ki például, hogy a hitelfelvevők leginkább a turisztikai vállalkozások köréből kerülhetnek ki, s feltétel lesz, hogy legalább 2019-re

nyereséges működést kell felmutatni. A lebonyolításáért felelős Magyar Fejlesztési Bank vezetője például arról beszélt egy interjúban, hogy enyhe feltételekkel vehetik majd igénybe a vállalkozások a hitelt: gyakorlatilag az kaphatja meg, aki életképesnek és működőképesnek bizonyul. „A működőképességet és az életképességet fogják vizsgálni, tovább nem mennek” – nyilatkozta Sipos-Tompa Levente elnök-vezérigazgató az RTL Klub február 9-i műsorában. A konkrét banki elvárásokról és más feltételekről azonban még semmit sem lehet tudni. A hírek szerint a hitelt március második felétől teszik elérhetővé.

Forrás: 1038/2021 kormányhatározat
Nagy Csaba

ámogatás?

Dolgozónk havi bére legyen 220 ezer forint. Normál működés esetén a vállalkozásnak a következő kifizetési kötelezettsége van:

- bruttó bér: 220.000
- szociális hozzájárulási adó, 15,5%: 34.100
- szakképzési hozzájárulás, 1,5%: 3.300
- összesen 257.400 forint.

Az állami hozzájárulás egyik része, amit ténylegesen kifizet az állami költségvetés. A másik része az elmaradó bevétel, amiről lemond az állam a vállalkozás javára. Ez azért jóval kisebb kockázatú támogatás az állam részéről. Erről a pénzről akkor is le kellene mondania, ha elküldenék az alkalmazottakat.

Az állam lemond a vállalkozást terhelő szochóról és a szakképzési hozzájárulásról. Ez 37.400 forint. Továbbá kifizeti a bérköltség felét, 110.000 forintot. Csak hogy közben nem törölje el a bért terhelő járulékokat. A bért kapó dolgozó megfizeti a

- 15% szja-t, 33.000 forintot és
- 18% társadalombiztosítási járulékot, 40.700 forintot.

Az állam által adott 110.000 forintból így 73.700 forint valójában visszamegy a költségvetésbe.

Ahhoz tehát, hogy a dolgozó megkapja a nettó 146.300 forintos bérét,

- a vállalkozás kifizet ténylegesen 110.000 forintot,
- az állam pedig kifizet ténylegesen 36.300 forintot.

A tényleges állami hozzájárulás így nem az összes költség kétharmada, vagy fele, hanem mindössze 16,5 százaléka.

Nagy Csaba

Bértámogatás

— mit tegyünk, ha felmond a dolgozó?

A bértámogatást meghosszabbította a kormány a veszélyhelyzet végéig, ami egyelőre február végét jelenti. A támogatási időszak alatt azonban előfordulhatnak változások a létszámban: mit tegyünk, ha távozni akar egy dolgozó, aki után igényeljük a támogatást?

Az ágazati bértámogatás feltételei a november 11-étől hatályos 485-ös kormányrendeletben jelentek meg. Akkor csak egy hónapról volt szó, amit azóta 4 hónapra meghosszabbítottak.

A támogatás olyan tevékenységi körökre vonatkozik, melyekben most nem lehet teljes értékű munkát végezni. Vendéglátás, előadó-művészet, szálláshely-szolgáltatás, sport, közlekedés – mind olyan üzletek, amik november óta nem működhetnek úgy, ahogy eddig. Kényszerből sok vállalkozás változtatott meg, bővítette a tevékenységi köreit. Az étterem házhoz szállítja az ételt, az edzőterem

oktatóvideókat készít otthoni edzéshez, mások akár egészen új pénzkereseti formákba is belevágnak, hogy megélhetésüket biztosítsák. Mindez azért lényeges, mert mutatja, hogy ma is lehet szükség új alkalmazottakra, vagy akár a régiyek is önként távozhatnak, hogy más területen teljes értékű munkához jussanak. De mi a helyzet a novemberben igényelt bértámogatással?

A bértámogatással kapcsolatban ma is az eredeti rendelet feltételei érvényesek, csak a záró határidőt módosították. Támogatás csak azon dolgozók után jár, akiknek az eredeti rendelet hatályba lépésének napján, azaz

2020. november 11-én a vállalkozásnál már élő munkaszerződésük volt. Azaz bármедdig is tart a veszélyhelyzet, a november 11. után felvett új dolgozókra nem lehet a támogatást igényelni.

Az ágazati bértámogatás nem várja el a munkaadótól, hogy egy rögzített létszámot tartson a támogatási idő végéig. A feltételek között mindössze az szerepel, hogy az érintett dolgozók munkaviszonyát nem szüntethetjük meg sem felmondással, sem közös megegyezéssel. A tilalom a támogatás utolsó hónapját követő hónap végéig tart. A támogatás jelenleg február végéig igényelhető, tehát az érintett dolgozóknak nem szabad felmondani március végéig, és addig közös megegyezéssel se bontható fel a munkaviszonyuk.

A dolgozói felmondásnak nincs akadálya

Ha a dolgozó akar távozni a munkahelyéről, azt a támogatásról szóló rendelet nem gátolja. A dolgozó távozása azonban most nem történhet meg közös megegyezéssel, csakis a munkavállaló részéről történő felmondással. A dolgozói felmondást nem kötelező megindokolni. Ügyeljünk arra, hogy a törvény felmondási időt ír elő, ami legalább 30 nap.

A támogatást utólag kell igényelni, s csak akkor juthat hozzá a munkaadó, ha előtte az adott hónapra járó bért a dolgozójának kifizette. Így dolgozói felmondás esetén sem fordulhat elő, hogy valaki után úgy igényeltük volna a támogatást, hogy azt később vissza kellene fizetni. Amíg a munkaviszonya tart, addig jogosan vesszük fel utána a támogatást.

Az ágazati bértámogatás tehát nem gátolja, hogy az érintett alkalmazottak akár a támogatási idő alatt is felmondjanak és más helyet keressenek. Munkaadóként viszont nem tudjuk közös megegyezéssel megkönynyíteni a távozásukat.

Más bértámogatásoknál

Más esetben is előfordulhat, hogy egy vállalkozás bértámogatást kap dolgozói létszámának bővítésére vagy akár a meglévő létszám megtartására. Általános szabályokat csak óvatosan fogalmazhatunk meg ezekkel kapcsolatban, mivel az egyes támogatások feltételei eltérhetnek egymástól. A pontos feltételeket mindig a támogatási szerződés rögzíti.

Általában véve, ha a vállalkozás pályázat keretében bértámogatást kap, akkor támogatást a vállalkozás foglalkoztatotti létszámának megtartásához kötik. Legtöbbször nem az a támogatás feltétele, hogy Kovács Gézát és Kis Istvánt kell foglalkoztatni, hanem például az, hogy két regisztrált álláskeresőt kell felvenni. Ha tehát az eredetileg felvett dolgozó távozik, vagy el kell küldenünk, mert nem vált be a munkája, akkor ugyanolyan csoportból kell kiválasztanunk az utódját is. Ha az volt a feltétel, hogy 25 év alatti regisztrált álláskeresőt kellett eredetileg felvennünk, akkor a távozó munkaerő pótlását is ugyanebből a körből kell haladéktalanul megoldanunk.

Nagy Csaba

Covid mikor szabadulhat

Egy évvel a koronavírus-járvány kitörése után már világosan látjuk, hogy a normális élethez majd akkor térhetünk vissza, ha védőoltásokkal sikerül megakadályozni a vírus terjedését.

A jó hír, hogy vakcina már van, olyannyira, hogy szinte hetente jelentenek be újabb és újabb hatásosnak mutakozó készítményeket. A kérdés az, hogy mikor sikerül elegendő vakcinát gyártani, és ezzel vajon mennyi idő alatt lehet beoltani egy országot, egy kontinens vagy az egész világot lakosságát?

2020 a járvány miatti lezárás éve volt, 2021 pedig jó eséllyel pályázik majd arra, hogy az egész világra kiterjedő védőoltás éve lehessen. A fő kérdés nem az, hogy az európai, amerikai, orosz vagy kínai vakcina lehet-e a hatásosabb. Életünk alakulása leginkább attól függ, hogy a kormányok logisztikailag hogyan birkóznak meg az egész népességet érintő oltás feladatával.

Fordulópont: február 3.

Egy éven keresztül a koronavírus korlátok nélküli terjedésének voltak a szemtanúi. A járvány egyes hullámainak csúcsosodása majd ellapulása szinte véletlenszerűnek tűnt. A legtöbb helyen a korlátozások sem enyhítették érdemben a tombolását, majd ellenkezőleg: a nyitási próbálkozások miatt sem csapott fel jelentős mértékben újra a fertőzés. A világ járványhelyzete leginkább olyan volt mint egy ide-oda hánykolódó hajó: szinte semmit sem tudunk befolyásolni rajta, arra halad, amerre a szél és a hullámzás sodorja.

Idén február 3. volt a fordulópont. Ez a szerda volt az a nap, amikor már többen kapták meg az oltást, mint ahányan világszerte elkapták a koronavírus-fertőzést. Ez 104,9 millió adag vakcina beadását jelentette, miközben a fertőzöttek száma összesen 104,1 millió volt világszerte. A védőoltás beadásában az USA járt az élen, az összes vakcina egyharmadát itt használták fel. Európában az Egyesült Királyság vezet, lapzártánk idején 10 millió feletti szűrással, őket Németország és Olaszország követi 2,7 illetve 2,2 millió beadott oltással. Európában Spanyolország, Franciaország és Lengyelország büszkélkedhet még egymillió fölötti oltásszámmal, a többi tagállam e cikk írásakor még jócskán elmarad ettől a számtól.

Ha a lakosság számához arányosítjuk a beoltottak számát, akkor nincs olyan nagy különbség az EU országai között. Az országok többségében 100 lakosonként 3-4 beoltottat számolhatunk. Magyarország például kifejezetten jól áll a 3,5/100-as arányszámmal február első hetének végén (forrás: ourworldindata.org/covid-vaccinations).

Egyik oldalról tehát soknak tűnik, hogy 2-3 millió ember megkapta már egy országban a védőoltást, de rögtön más képet látunk, ha ezt a lakosság számához viszonyítjuk. A kétmillió ember is csak azt jelenti, hogy szából hárman-négyen jutottak hozzá a védőoltáshoz. Olaszország lakossága például 60 millió, ebből 2,2 millióan már megkapták a védelmet. Ha képesek olyan logisztikai rendszert kiépíteni, amivel naponta 100 ezer emberhez el lehet juttatni és be lehet adni az oltást, akkor a folyamat 580 napig, azaz körülbelül 2022 nyár közepéig el fog tartani. Ha nem a 100%-os eredményt kergetjük, hanem a körülbelül 60%-os átoltottságot vesszük célba, ezzel a tempóval akkor is még legalább 340 napra, azaz majdnem egy évre van szükség.

Mekkora átoltottságra van szükség a normális élethez?

Az oltás már egyetlen ember életén is érdemben tud javítani. Egyes, formálódó tervek szerint a beoltottak többletjogokat élvezhetnek majd, ha például a légi közlekedést, a hotelek igénybe vételét és még egy sor szolgáltatást az oltás megszerzésétől tesznek majd függővé. Ahhoz azonban, hogy az a szálloda kinyithasson, a társasutazás elindulhasson, ennél több kell. A lakosság egy bizonyos hányadának rendelkeznie kell az oltás által adott védelemmel, hogy a járvány terjedése lelassuljon, majd megálljon. Ezt hívjuk nyájimmunitásnak: amikor a védelem már olyan széles körű, hogy a fertőzés szinte nem tud találkozni célba vehető személlyel. Ekkor is lehetnek még megbetegedések, fertőzések, de ezek nem tudnak majd járványszerűen terjedni mert az emberek többsége már nem tudja átadni másnak a betegséget.

A kutatók több lehetőséget is modelleztek. Ezek nemcsak abban különböznek egymástól, hogy hányan kapják meg a védőoltást, hanem abban is, hogy a meg nem beoltott lakosságra mennyire szigorú védelmi intézkedések lesznek érvényesek.

Védőoltás: Tudunk fel a korlátozások alól?

Az egyik véglet szerint visszavonunk minden védelmi intézkedést. Nem hordunk maszkot, nem korlátozzuk az emberek mozgását, nem végzünk rendszeres teszteléseket. Ehhez a szabadsághoz legalább 60 százalékos átoltottság kell, ha meg akarjuk előzni a vírus újbóli kitörését.

Egy másik javaslat azzal számol, hogy részlegesen megtartanánk a védelmi intézkedéseket. Az emberek maszkot hordanak, ügyelnek az egymás közti távolságra, fertőtlenítenek. Nem kell leállítani a gazdasági életet és nem kell bezárva tartani az embereket, de óvatosnak kell maradni és gondot kell fordítani a saját védelmünkre. Ebben az esetben már 43%-os átoltottság is elegendő lehet a járvány megállításához.

Ezek a számok persze csak elméleti modellek. Egészen biztos például, hogy a második modell csak rövid ideig volna alkalmazható. Azonnal ellenállásba ütközne. Az emberek észrevennék a járvány csökkenését. Felfigyelnének arra, hogy nincsenek már új megbetegedések, nincsenek áldozatok. Így azt hinnék, hogy már minden rendben van, és nem tudnák fenntartani az elvárt védelmi szintet. Senki nem hordana maszkot, ha nem lenne szigorúan kötelező és nem olvasnánk a híreket az áldozatok számának növekedéséről. Így nagyon is kétséges hogy a „30% plusz védekezés” modellje mennyire lenne alkalmazható a gyakorlatban, bárminnyire is jól hangzik az elmélete.

Most jön tehát a neheze: 60-70 százalékra kell a lehető leggyorsabban felvinni a beoltottak arányát.

Min múlik az oltás gyorsasága?

Hogy egy adott ország mennyire gyorsan, hatékonyan tudja beoltani a lakosságot, az alapvetően két tényezőn múlik:

- mennyi vakcinához tud hozzájutni és
- milyen hatékonyan tudja megszervezni az oltás folyamatát.

Ez utóbbi kérdés elsősorban logisztikai. Számolni kell az oltóanyag szállításával, tárolási kérdéseivel (például a Pfizer-vakcina -70 fokon tárolásával), a megfelelő személyzet meglétével és az érintettek értesítésével, mozgatásával. Ezekről a kérdésekről szól egy oltási terv. Pontosan meg kell tervezni minden lépést. Például hogyan fogjuk értesíteni a lakosságot, kire mikor kerülhet sor, ehhez milyen regisztráció szükséges stb.

Prioritási csoportok

Szinte minden ország felállított arról egy listát, hogy melyik társadalmi csoportokat fogják előbbre sorolni az oltás során. Egyrészt az kezelhetetlen lenne, ha mindenki egyszerre roharná meg az oltópontokat,

másrészt előbbre kell sorolni azokat, akik nagyobb kockázatnak vannak kitéve. Ezek a listák szinte mindenütt nagyon hasonlóak egymáshoz. Első helyen áll az egészségügyi személyzet, benne az orvosok és mindenki más, aki a járványügyi feladatokkal foglalkozik. Legtöbb ország szintén előre vette a rendfenntartókat, rendőröket és katonákat is. Majd következnek az idősek, krónikus betegek és más társadalmi csoportok. Sok országban például a kiemelt csoportokba sorolták a tanárokat, óvodai és bölcsődei dolgozókat, hiszen sok emberrel érintkeznek, erősen ki vannak téve a fertőzés lehetőségének. Magyarországon ők nem kerültek kiemelt csoportba, az olimpiai felkészülésre utazó sportolókat és a labdarúgó válogatott vb-selejtezőre utazó tagjait ellenben az orvosokkal egy csoportban oltják.

Van-e magyar oltási terv?

A korábban ilyen megnevezéssel nyilvánosságra került közleményeket valójában nem nevezhetjük oltási tervnek, hiszen a fenti kérdések közül semmire sem választottak. Annak a leírása önmagában még nem terv, hogy előre vesszük az egészségügyi dolgozókat, majd a krónikus betegeket és így tovább. Valamire való oltási tervről február elsején szivárogtak ki részletek. Akkor került nyilvánosságra egy levél, melyet az orvosok kaptak az országos kórházfőigazgató-helyettestől az oltópontok kialakításáról. A január végi dokumentum szerint két fázisra készülnek az egészségügy irányítói:

- ❖ az első fázisban az oltóanyag még lassan, ütemezve érkezik, így csak kiválasztott csoportok tervezett oltásáról lehet szó,
- ❖ a második fázisban az oltóanyag tömegesen rendelkezésre áll majd.

Az első fázisban 102 kórházban, 31 szakrendelőben és 5 ezer háziorvosi rendelőben alakítanak ki oltóhelyeket. Ezek együttesen napi 204 ezer ember beoltását teszik lehetővé 10 órás munkavégzés mellett.

A második, tömeges fázisban több oltópont lesz a kórházakban és felgyorsítják a háziorvosok által beadott oltások számát is (napi 20 helyett napi 50 oltás orvosenként). Ebben a fázisban már napi 500 ezer ember beoltásával számolnak, ami annyit tesz, hogy 12 nap alatt elérné az ország a határt jelentő 60%-os átoltottságot.

A terv rendkívül magabiztos, úgy is mondhatnánk, hogy íróasztal mellett nagyon könnyű ezeket a számokat leírni. Kicsit munkaverseny-jellegűnek tűnik: ma beoltunk napi 20 embert, de behúzzunk kicsit és meglesz a napi 50 is holnapra! Csakhogy honnan lesz ehhez ember, fecskendő, tű, bármilyen más

feltétel? A leírás szerint egy oltóhelyhez legalább 5 ember kell: 2 adminisztrátor, 1 vizsgáló orvos és 2 olyan egészségügyi dolgozó, akik jogosultak izomszövetbe injekciót adni. Ez 7-8 ezer kórházi dolgozót jelent, mellé ugyanennyit a szakrendeléseken és akkor még nem beszéltünk a normál rendelés mellett a napi 50 oltást beadó háziorvosokról.

Mindezek persze csak kiszivárogtatott információk, részei egy belső használatú logisztikai tervnek. Elérhető, mindenki számára érthető, hasznos információkat tartalmazó oltási terv Magyarországon még nem jelent meg. Ma még arra sem kaphatunk egyértelmű választ, hogy kötelező-e az internetes regisztráció ahhoz, hogy valaki hozzájuthasson az oltáshoz.

Nem mindenhol van ez így, Európa több országa is teljesen világos útíttervet rögzített a lakosság számára. Szlovákiában például már január elején megjelent egy 16 oldalas, világos, érthető prospektus az oltási terv részleteivel. Eszerint egy helyi lakosnak a következőt kell tennie, hogy oltáshoz jusson:

- ◆ online regisztrál
- ◆ kap egy visszajelzést sms-ben
- ◆ kap egy időpontot és egy helyet, hogy hova menjen
- ◆ 1 nappal korábban kap egy sms-figyelmeztetőt
- ◆ oltás előtt kell egy negatív teszt, ha a teszt pozitív, akkor 90 napot várni kell az oltással stb.

A környező országok mindegyike rövidebb-hosszabb, nyilvánosan elérhető terveket és menetrendeket rögzít, melyet a lakosság szabadon megismerhet. Magyarországnak nincs ilyen terve, csak cseppekben szállítja az információt a kormány vagy az Operatív Törzs.

Reális határidők

Orbán Viktor különböző közléseiből, például rádióinterjúiból az derül ki, hogy a kormány egy áprilisi, húsvét környéki nyitásra készül. Várhatóan csak ekkor fogják feloldani a korlátozásokat. Ahhoz azonban, hogy áprilisra elérje az ország a 60%-os átoltottsági álmhatárt, megfeszített, hibamentes, katonásan fegyelmezett munkára lesz szükség az elkövetkezendő hetekben. Ha februárban és márciusban nem ezzel találkozunk, akkor hiába reménykedünk majd az áprilisi enyhítésekben is. Cikkünk írásakor az országban kevesebb, mint 350 ezer ember kapta meg az oltást, a kívánt cél eléréséhez viszont márciusban majd naponta kellene félmilliót beoltani. Ehhez olyan logisztikai bravúrra lenne szükség, melynek nyomait nem nagyon látjuk ma a hazai egészségügyben.

Nagy Csaba

Több bevétel, jobb vendégélmény – újraindítás okosan

Nem tudni, mikor ér véget a járvány, de az újraindításra érdemes előre felkészülni. A hosszú szünet után mindenki több szállóvendéget szeretne majd, de őket meg is kell nyerni. Mit tehetünk annak érdekében, hogy miniket válasszanak?

Senkinek sem lesz könnyű a járvány utáni újraindulás, de talán lépéselőnyben lesznek azok, akik most átgondolják és áttervezik működésüket.

– A vendégeket elsősorban az élmények, az ár és az online megjelenés befolyásolja, amikor szálláshelyet választanak. Az újraindítás előtt érdemes tüzetesebben feltérképezni ezek hatását. Ennek alapján lehet aztán olyan döntéseket hozni, amelyek hozzájárulnak a sikeres működéshez – mondja Belán Miklós, az Everguest ügyvétség ügyvezetője.

Ebben egyébként ők is tudnak segíteni. – Amikor kapcsolatba kerülünk egy szálláshellyel, az olyan, mintha új dolgozót vennének fel, aki ugyanúgy ismerni fogja a szállás szolgáltatásait, módszereit, gondolkodásmódját, mint bármelyik munkatárs – fejtette ki a szakember. Ők azzal kezdenek, hogy átvizsgálják az árazást, az online marketing tevékenységet és a szállás megbecsültségét, hírnevét. Ebből kiderül, mit gondolnak az adott helyről a vendégek, mik a problémás területek és hogyan lehet megoldani azokat. Bizonyos változásokkal, fejlesztésekkel pedig növelni lehet a vendégélményt és a bevételeket.

Gyorsan és objektíven kell válaszolni a vendégek panaszaira

Nagyon fontos például, hogyan válaszolunk a vendégek kérdéseire, problémáira. Ezekkel nemcsak a véleményíróknak reagálunk, hanem az összes lehetséges vendéghez is szólnunk.

Belán Miklós szerint az egyik kritikus pont az idő. – Fontos lenne, hogy minél hamarabb válaszoljunk egy véleményre, mivel a böngésző olvasó csak azt látja, hogy hány véleményhez nincs válasz. Nem fog később visszamenni, hogy megnézzze, jött-e már válasz az adott véleményre, abból von le következtetést, amit az adott pillanatban lát – magyarázta az ügyveze-

tő. Fontos az objektivitás is. Egy panasz mindig a vendég érzését tükrözi, amivel mi nem biztos, hogy egyetértünk. Fontos, hogy ennek ellenére maradjunk tárgyilagosak, ne sértetten reagáljunk!

Elemezzük a véleményeket!

– Ahhoz, hogy tökéletes vendégélményt tudjunk nyújtani, ismerni kell a vendéget kívülről-belülről. Meg kell érteni, mit szeretnek, mit nem, mi a kívánságuk, mik a fájdalompontok. Ebben tud segíteni, ha a véleményeket elemezzük és kiértékeljük. Mi egy évre visszamenőleg elemezzük ezeket, és ebből megtudjuk, mi az, ami nagyon jól működik és mi az, ami kevésbé, mit kell megoldani – emelte ki Belán Miklós.

Érdemes folyamatosan változtatni az árakat

Fontos a megfelelő árképzés is, főleg most, hogy nem lehet előre látni, hogy alakul a piac. A gazdasági visszaesés valószínűleg hatással lesz a szálláshelyek áraira. Minél tovább tartanak a korlátozások, annál erősebben fog átalakulni a piac kínálati oldala, ami növelni fogja az árakat. A megnövekedett utazási vágy 2020 nyarán erőteljes ár-emelkedést hozott, de ha sokáig elhúzódik a járványhelyzet, a fogyasztók jövedelme is csökken. Figyelni kell tehát a keresleti és kínálati tényezőket.

Belán Miklós úgy véli, a kisebb szálláshelyeknek, néhány szobás szállásoknak is érdemes áttérni a dinamikus árazásra, mert ezzel akár az év 365 napját egyedileg tudják árazni, és nap mint nap reagálni tudnak a változásokra. A dinamikus árazás azt jelenti, hogy az alacsonyabb keresletű naptípusok alacsonyabb árról, míg a népszerűbb, általában magas foglaltsággal rendelkező napok

magasabb árszintről indulnak. Ahogy a foglalások érkeznek az egyes napokra, az árazásban is reagálni tudunk, kis lépésenként emeljük az árat, a versenytársak aktuális árait is figyelembe véve.

Ez persze nem könnyű feladat. A dinamikus árképzéshez a szállodák olyan szoftvereket használnak, amik folyamatosan elemzik a statisztikákat, és az alapján módosítják az árakat. És arra is van már program, hogy az aktuális árat és a foglaltságot az összes értékesítési csatormán egyszerre lehessen kezelni. A cél, hogy a szobaárak módosításával biztosítsák a megfelelő kihasználtságot, és a lehető legtöbb profitot hozzák ki a szobák értékesítéséből. (Ezt hívják hozammenedzsmentnek.)

Folyamatosan jelen kell lenni

Belán Miklós szerint fontos, hogy egy vidéki, kisebb szálláshely is stratégiában gondolkodjon. Az online marketing ugyanis szorosan kapcsolódik az árazási politikánkhoz, a rólunk kialakított képhez. A szakember úgy látja, a vállalkozásoknak erősíteni kell a folyamatos online jelenlétüket, és fejleszteni a megjelenésüket a kiemelt felületeken. Ennek érdekében érdemes elemezni, mennyire voltak sikeresek a korábbi kampányaink, milyen a weboldalunk minősége, mennyire eredményes a közösségi médiában való jelenlétünk.

– Tekintsük át a céljainkat és határozzuk meg az ehhez szükséges eszközöket. Akár előre tervezzük meg az újraindítás utáni időszak kommunikációját. Olyan csatornákat válasszunk, amelyeket napi szinten használnak a vendégeink, és amelyeken célzott és kreatív hirdetések segítségével érhetjük el a célközönségünket – javasolta az ügyvezető.

Szilágyi Katalin